

Vzgoja v šolah mesta Bostona mora biti precej pomanjkljiva

Boston, 11. sept. Ravnatelj šol v mestu Boston bi rad do-gnal, kaj je vzrok, da prevladu-je pri otrocih višjih šol tako po-manjkanje znanja. Te dni je bilo vprašano neko dekle v 12. razredu višje šole, kaj je nare-dil Abraham Lincoln in kaj je naredil Washington. Dekle je vedelo le toliko, da je Lincoln imel nekaj opraviti s suženj-stvom, toda pa svoje naloge ni mogel izvršiti, je naprosil Geo. Washingtona, da izvrši delo do konca. Včeraj so se vršile skuš-nje za vstop k učiteljski kolegij. 34 deklet je delalo skušnje, to-da samo osem izmed njih je skušnjo prestalo, in znanje vseh drugih je bilo tako pomanjklji-vo, da jih nikakor niso mogli sprejeti v kolegij. Kaj so na primer dekleta odgovarjala? Ena je rekla, da je bil Daniel Web-ster državni tajnik Geo. Wash-ingtona. Druga je zopet odgo-vorila, da je bilo pri Gettysbur-gu prizorišče zmage McDo-nougha leta 1812! Progressivna stranka v letu 1912 je bila usta-novljena, ko je Roosevelt odprl javna zemljišča na zapadu in zgradil jez. Načelnik odbora za izpraševanje je izjavil, da neko dekle, ki je dobilo v šoli, ko je graduiralo, znamko 90 v mate-matiki, je dobila pri skušnji za kolegij znamko 8. Župan in šol-ski odbor sta sklenila, da se bo tozadevno upeljala preiskava, kdo je kriv, prvič, da dijaki viš-jih šol ne znajo skoro ničesar, in drugič, zakaj učitelji dajejo od-lične rede učencem, katerih zna-nje je skrajno pomanjkljivo.

Jako važno!

Pomnite, da je glede regi-stracije letos vse drugače kot je bilo druga leta. Tri važne spremembe so nastale glede re-gistracije. Prvič, ako se letos registrirate, tedaj se vam ni tre-ba več registrirati. Doselej ste se morali vsako leto, ako ste hoteli voliti. Drugič, registra-cijske ure so se spremenile. Re-gistracijske ure so sedaj samo od 1. ure popoldne do 9. zvečer. Tretjič, samo trije dnevi so do-ločeni za registracijo, d o č i m smo jih doslej imeli štiri. Ti trije dnevi so: oktobra 2. 10. in 11. Prosimo, da naši državlja-ni to upoštevajo in se ravna jo po tem. Za druge razlage smo pa tudi pripravljene, vsak čas. Glejte, da bo letos vsak registri-ran, prvič, ker se mu potem ne bo treba več registrirati, in drugič, ker so časi resni in po-trebujemo vsakega naših mož in žen na volišču.

Mr. Damm v uradu

V četrtek nas je obiskal v uradu Mr. Adam J. Damm, biv-ši mestni blagajnik, ki je letos kandidat za okrajnega blagaj-nika na demokratičnem tiketu. Naročil je mnogo tiskovin in nam povedal mnogo zanimivega s političnega polja.

Na operaciji

V Woman's bolnico na E. 101. cesti je bil odpeljan poznani ro-jak Frank Kovač, od Collin-wood Dry Cleaning, 725 E. 156. St. Podvreči se bo moral ope-raciji. Prijatelji ga lahko ob-iščejo.

Poroka

V soboto, 20. septembra, se poročita v Marijini cerkvi na Holmes Ave., Mr. Chas. Lusin, 6128 St. Clair Ave., in Miss Mary Nagode, 837 E. 154th St. Naše iskrene čestitke!

Prva slika trupla slavnega polarnega raziskovalca Augusta Andree, katerega truplo je ležalo 33 let v večnem ledu. Truplo so zadnjo sredo prepeljali v Tromsø, Norveška, kjer je bilo fotografirano in fotografija potem radia in telefona poslana v Cleveland, kjer jo že danes lahko prinašamo čitateljem, dva dni in pol potem, ko je bila 4.000 milj daleč vzeta. Zgorej vidimo dr. Gunnar Horna, ki je odkril Andreejevo truplo na White otoku, kako se sklanja v počast truplu, na levi vidimo, kako 33 let stare ostanke Andreejeve ekspedicije preisku-jejo, spodaj na desni pa so ostanki raznega orodja, ki se je rabilo pri ekspediciji.

Governor države New York se je izjavil, da se takoj odpravi prohibicija

Albany, N. Y., 11. sept. Go-vernec države New York, demo-krat Franklin Roosevelt, ki je v tem oziru dve leti molčal, se je danes izjavil, da je za takojšnjo odpravo prohibicije, to je, Vol-stead postavne in 18. amendmen-ta. Kongres naj podeli posame-znim državam pravico, da same regulirajo izdelovanje in prodajo opojne pijače. V posebnem pismu, ki ga je naslovil na zvez-nega senatorja Wagnerja, pov-darja governor Roosevelt goto-ve točke, katere bi morala spre-jeti državna konvencija demo-kratične stranke v Syracuse pro-ti koncu tega meseca. Med dru-gim pravi, da dočim je za to, da se stari sistem saloonov ne upe-juje več, je pa obenem tudi za po-polno odpravo prohibicije. Vsa-ka država naj bi za sebe kon-trolirala izdelovanje in prodajo opojne pijače, toda ljudje naj bi tudi imeli pravico, da glasujejo ali želijo prodajo opojne pijače ali ne. V tem oziru bi lahko vsa-ko mesto, vsaka vas glasovala, ali želi prodajo pijače v svoji sredini ali ne. S tem bi se naj-bolj ustreglo vsem ljudem. Roosevelt pravi, da vlada v dr-žavi New York taka nevolja pro-ti prohibiciji, da se ljudi le s te-žavo zadržuje od nasilja, in je torej skrajni čas, da se nekaj ukrene.

Razvitje zastave

Ne pozabite, da se vrši v ne-deljo blagoslov in razvitje za-stave dr. Danica št. 11 S. D. Z. Natančni program je priobčen v listu.

Po seji

V ponedeljek večer po seji dr. St. Clair Grove št. 98, W. C., bodo članice priredile card party in okrepčila bodo zastoj na raz-polagov v S. N. Domu, soba št. 1.

Prohibicijski glavav v Clevelandu, se ne briga za "male kršilce"

Te dni je dospel v Cleveland Col. Amos W. Woodcock, direk-tor prohibicijskega urada v Washingtonu. Prišel je nadzirat takajšni prohibicijski urad. Iz-javil se je, da bo naloga njego-vega urada v prvi vrsti iztrebiti velike kršilce prohibicije, ki so z alkoholom ustvarili celo in-dustrijo, za manjše kršilce se ne bo toliko zmenil in prepušča za-devo "družabnega uživanja pi-jače" inteligenč posameznih oseb. Clevelandski suhači so priredili Woodcocku banket v Statler hotelu, katerega se je udeležilo 35 najbolj znanih su-tihačev v mestu. Med drugim je rekel Woodcock: loviti kršilce prohibicije po privatnih domo-vih, pomeni ravno isto kot če bi policija lovila po privatnih hi-šah one, ki igrajo na karte. Kršil-ce prohibicije na domovih bo-mo pustili, dokler sami ne po-stanejo inteligentni dovolj, da prenehajo piti. Toda en razred kršilcev je, katere lahko doseže-mo, in to so veliki kršilci, kate-rim je postala prohibicija ogromna trgovina. Vsakdo pri-lagoda, da je prohibicija postava. In če postav ne bomo spolnovali, tedaj smo na koncu svobodne vlade.

Velik piknik v nedeljo v Barbertonu

V nedeljo, 14. sept., se vrši cerkveni piknik na prostoru Hop-coken Gardens, ki je samo par blokov proč od cerkve. Father Bombach prav prijazno vabi vse znanke in prijatelje iz Clevelanda in Newburga, Collinwooda in Loraina. Če bo vreme lepo, bodo pota od povsod prav vab-ljiva. In za vse goste imajo ne-kaj prav posebnega, česar goto-vo še niso okusili nikjer drugje. Torej, na svidenje!

Zopet dva linčana na jugu. Ljudje so napadli celo pomožne šerife

Memphis, Tenn., 11. sept. Dočim sta bila dva pomožna še-rifa privezana ob drevo sta mo-rala gledati, kako je druhal lin-čala dva zavorca blizu DeKalb, Miss. Zavorca sta "Pig" Lock-et in Holly White. Obdolžena sta bila, da sta izropala nekega belega moškega in njegovo ženo. Dočim so pomožni šerifi peljali oba zavorca iz mesta DeKalb v mesto Scoosa k sodni obravnavi, sta bila šerifa napadena od dru-hali. Nekaj milj zunaj mesta DeKalb je bil avtomobil, v kate-rem so transportirali obtoženca, ustavljen od druhali petnajst mož, ki so vsi nosili krinke. Po-možna šerifa sta spočetka se skušala braniti, toda sta bila kmalu premagana od množice in privezana ob drevo. Potem so pa zakrinkani možje vlekli oba na smrt prestrašena zavor-ca od avtomobila k bližnjim dre-vesom. Brez vsake ceremonije so obesili oba zavorca, nakar se oprostili oba pomožna šerifa in zginili. Nihče ne ve, kdo so bili.

Nekaj drobnih novic iz lorainske naselbine

Da se ne bodo Clevelandčani hvalili, koliko novih odvetnikov imajo, jim tudi mi Lorainčani lahko povemo, da tudi pri nas nismo kar tako. Naš slovenski councilman, Mr. Leo Virant, sin znane Virantove družine iz 28. ceste, je preстал skušnjo z odli-ko in tako dobil pravico izvrše-vati vse zadeve, ki spadajo v odvetniški poklic. Mlademu dok-dorju pravice iskrene čestitke! — Mala Agnes od Jančarjeve družine iz 32. ceste je bila te dni odpeljana v bolnico, kjer so jo operirali na nosu. Zdaj je pa mala Nežika že o. k. * Banditi so v Pattersonu, N. J., napadli Merchants Trust banko in odnesli \$20.000.

Suša še vedno prevladuje na farmah. Položaj je v resnici zelo slab

Washington, 11. sept. Polje-delski oddelek ameriške vlade je danes naslikal zelo črno sliko glede položaja na farmah. Urad-no se izjavlja, da se suša še ni poslovlila niti ni pozabljena. Na-znanja se nadalje, da se je suša, ki je bila prej razširjena proti jugu, pomaknila precej visoko proti severu. Dne 15. sept. se vrši važna farmarska konfere-ncija, pri kateri se naj sklene kaj je treba ukreniti. Najhuje je prizadeta koruza. Letos bo zna-šal pridelek koruze za 24 procen-tov manj kot lansko leto, ali 700.000.000 bušljev manj kot v letu 1929. Huda vročina v av-gustu mesecu je najbolj škodo-vala koruzi. Prizadete so sedaj tudi države, kjer se prej še ni poznala suša. Tudi krompirja bo letos za najmanj 34.000.000 buš-ljev manj kot lansko leto. Sena primanjkuje letos en milijon ton, in veliko pomanjkanje je tudi na živilu, prosu, ajdi in ne-katerih zelenjavah, ki so za pe-serviranje. Sedaj se pomanjka-nje še toliko ne pozna, toda silno se bo poznalo po zimi, in vlada se boji, da se bodo cene živežu dvignile, kar bo še bolj prizad-jalo ljudi, ki že sedaj trpe radi brezposelnosti.

V bolnici

V bolnici Five Points klinika se nahaja Mary Glač, 1466 E. 172nd St. Bila je poškodovana v avto nesreči. Prijateljice jo lahko obiščejo v sobi št. 25.

Dr. sv. Katarine

Društvo sv. Katarine št. 29 Z. S. Z. nima svoje plesne vese-lice 9. novembra, pač pa 8. no-vembra v Knausovi dvorani.

Javni shod

Javni shod za letošnje volitve se vrši letos v ponedeljek, 3. no-vembra, v veliki Grdinovi dvo-rani.

Nove vrste žleze za pomla-jevanje so odkrite po kemistih

Cincinnati, Ohio, 11. sept. Tu zborujejo kemisti, ki so udruže-ni v American Chemical Society. Na zborovanju se je prvič ome-nilo, da so kemisti na delu za praktično uporabo nove vrste žlez, ki naredijo iz starega člo-veka mladega. Nadomestila so izlivki prvotnih žlez in drugih žlez, katerih najbrž ne bo mo-goče nikdar prenesti. Kemisti dobijo izlivke ali sekrecije in slednje vporabljajo kot navadna zdravila. Sicer te nove kemične žleze še niso uporabili pri lju-deh, pač pa pri živalih, vendar so prepričani, da bo novo zdra-vilo pri ljudeh, da se pomladi-jo. Sicer kemisti niso poročali še o nobenih čudežih, ki bi se zgodili radi žlez, toda poročajo se o izvrstnih praktičnih uspehih. Dr. F. C. Koch iz chicške uni-verze je dokazal, da neki moški spolni ekstrakt, ki se imenuje hormon, ko so ga injicirali v pe-telina, je povzročil, da je začel petelinov greben lepše rasti, in greben je ponos možatosti v pe-rutinski družini. Neki drugi ženski hormon, katerega so do-bili od žensk, in ko so ga injeci-rali petelinu, je povzročil, da se je petelinje perje nekoliko spre-menilo in bolj spominjalo na ko-koš. Rowntree, iz Mayo klinike v Rochester, Minn. je opisal mo-derni "čudež", ki se je zvršil. Nekega moškega so pripeljali v umirajočem stanju na kliniko. Trpel je na takozvani Addison bolezni. Dr. Rowntree je nujno poslal po hormon izvleček žlez in ga dal umirajočemu. V treh dneh je prišel k zdravniku strež-nik v bolnici, rekoč, da umira-joč je pri najboljši volji in za-hteva vinarce in kisljo zelje za kosilo. In kdor ima Addison bo-lezen, ne more skoro ničesar už-i-vati. Doselej se Addison bolezni še ni dala ozdraviti, odslej pa upajo, da so našli pravo zdravi-lo.

Zbor "Zarja"

Pevski zbor "Zarja" vabi ce-njeno občinstvo širnega Clevel-landa na jesenski izlet, ki se vr-ši v Goriškem gozdiču na St. Clair Ave., Noble, Ohio, in si-ker v nedeljo, 14. septembra. Čisti prebitek izleta gre za na-bavo kostumov pri operi "Go-renjski slavček." Igrala bo Zor-čeva harmonika, za postrežbo in zabavo bodo pa skrbeli pevci in pevke. Pridite!

Vinska trgatev

Prva vinska trgatev v nase-lbini se vrši v nedeljo, dne 14. septembra v S. D. Domu na Wa-terlook Rd. Priredi jo ženski oodok S. D. Doma. Ker bo za udeležence izvrstno preskrblje-no z vsem najboljšim, se k tej zanimivi vinski trgatevi prav pri-jazno vabi vse cenjene Slovence in Slovenke.

Skro nova zgradba

Grdinova hiša, v kateri se na-haja "Grdinas Shoppe" na 6111 St. Clair Ave., bo skoro popol-noma prenovljena, povečana in modernizirana. Delajo se ob-sežne priprave in nove pritiki-ne. Kakor hitro bo zgradba go-tova, bo to najmodernejša tr-govina te vrste v naselbini. Dela veljajo skoro \$7000.00. Natan-čneje bomo napisali, ko bo vse delo gotovo.

* Zrakoplov Graf Zeppelin se je vrnil iz Moskve.

Republikanci države Ohio so zavrgli predlog za odpravo suše

Columbus, Ohio, 11. sept. Te-kom prihodnje volivne kampa-nje se bodo republikanci države Ohio umaknili vprašanju prohi-bicije, zakrili si bodo oči z obe-ma rokama in vodili kampanjo kot bi prohibicije sploh ne bilo. Reslucijski odbor stranke je z 18 glasovi proti trem zavrgel predlog senatorja Ackermana iz Clevelanda, da se stranka po-stavi na stališče, ki naj zahteva, da dobi narod priliko glasovati glede prohibicije. Republikanci niso za ta predlog, niso za to, da bi narod glasoval. Drugi pred-log, ki je bil zavrnjen, je bil pred-log senatorja Bender, ki pravi, da naj narod glasuje glede Vol-stead in Jones postav. Tudi ta predlog je bil kratkoma vržen ven. Tako se bo sedaj zgodilo, da bodo republikanci po državi Ohio pridigali prohibicijo, v Clevelandu bodo pa nastopali proti njej. So lisiice, ti Hoover-jevi republikanci.

Shod v Euclidu

V sredo zvečer se je vršil shod v Slov. društvenem domu v Eu-clid Village. Na shod je prišlo večje število naših rojakov, ki se zanimajo za prihodnje volit-ve, ki se vršijo v torek, 16. sep-tembra glede novega čarterja za Euclid. Omenili smo že, da ni med člani, ki so predlagani za komisijo za novi čarter, no-benega Slovenca, in baš to je bil predmet govorom na seji v sredo. Nekateri navzoči iz Cle-velanda so hoteli shodu dati strankarsko lice s tem, da so predlagali, da se ustanovi repu-blikanski klub, toda so s predlo-gom propadli. Ustanovil se je na tem shodu Jugoslovenski pro-gresivni klub, ki si je izbral sle-deče uradnike: John Ivančič predsednik, James Robich taj-nik, Vincent F. Koller blagaj-nik, Matt Debevec koresponden-čni tajnik. Člani so: Mary Štrukelj, Anton Zele, Lucija Le-skovec, Jerry Leskovec, Jakob Trekelj in Frank Murn. Za so-boto, 13. septembra je sklican splošni shod ob 8. uri zvečer v Društveni Dom, da se končno odloči, kaj ukrenejo Slovenci glede čarter komisije. Pozivlje se vse Slovence in Hrvatv v Eu-clid Village, da gotovo pridejo na shod v soboto.

Smrtna kosa

V sredo zvečer je preminul Nick Predragović, star 42 let, stanujoč na 66. cesti. Bil je ro-dom Hrvat. V sredo zjutraj se je ponesrečil, ko je padel po stopnicah in si prebil lobanjo. Doma zapuša ženo in hčer. Bil je član dr. št. 14 H. B. Z. Nje-gov pogreb se vrši v soboto ob 2. uri popoldne pod vodstvom Jos. Zele & Sons. Naj mu bo ohranjen blag spomin!

Prvo grozdej

V četrtek zvečer smo dobili obisk iz Madisona, Ohio, ko je prišel v uredništvo Mr. Louis Perko in nam prinesel kar štiri vrste finega grozolja, s kakor-šnjim se postavijo naši sloven-ski farmarji v Madisonu in Ge-neva. Dobili smo lep basket ka-tavba, konkord, niagara in dela-ware grozolja, ki dela čast far-marju. Hvala lepa!

Nova povest

Jutri pričnemo s priobčeva-njem nove, kratke povesti "Og-larjev sin," ki je vrlo zanimiva. Povest je iz starodavnih časov. Čitali jo boste s pravo slastjo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto .....\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 214. Fri. Sept. 12th, 1930.

Homatije po vsem svetu.

V španskem mestu Renteriji, blizu San Sebastiana, so zastavkali kovinski delavci, in v petek skoro ni bilo na španskem mesta ali večjega trga, kjer ne bi bilo stavke, proglašene deloma v simpatijo štrajkujočih kovinarjev, deloma vsled lastnih delavskih neprilik in nezadovoljstva, ki je nastalo zaradi političnega položaja.

V več španskih mestih so se vršili v petek, dne 5. septembra, izgredi in nemiri, tekom katerih pa k sreči ni bilo človeških žrtev, dasi je bilo ranjenih in poškodovanih več oseb.

Ko je bil v mestu Fenteriji v petek opoldne nepričakovano proglašen štrajk, so trgovci takoj zaprli svoje trgovine. Večina ranjencev je bila poškodovana od kamenja, ki je frčalo po zraku tekom izgredov, ali pa so bili pobiti od kopit konj jahajoče policije.

Čim bolj se bližajo v Španiji splošne volitve, ki se bodo vršile v januarju, tem zamotanejši postaja politični položaj. Dočim valuta pesete stalno pada, se z vsakim dnem proglašajo nove stavke in cene živlom se nezasišno dvigajo. Oblasti pričakujejo še nadaljnjih nemirov in izgredov v španskih političnih in industrijskih centrih.

Med mesti, ki so prizadeta vsled stavke, je tudi Zaragosa, kjer so zastavkali uslužbenci poulične električne železnice ter pleskarji in barvarji. V San Sebastianu in okoliških krajih štrajkajo kovinarji, v Barceloni, Bilbau-u, Granadi, Cordobi in Valenciji pa je na stavki delavstvo sploh vseh tamošnjih tovarn. Poleg teh velikih stavk pa je še nešteto manjših stavk v drugih krajih.

V mestu Renteriji so proglasile oblasti v petek obsedno stanje in v mestu so se zaprle vse trgovine. Po vseh cestah patrolirajo oborožene straže. Med izgredi in nemiri je bilo oddanih več strel. Ranjenih je bilo več ljudi, med temi tudi nekaj žensk.

Leto 1930 je nesrečno leto splošne svetovne krize in industrijske depresije, politične nezadovoljnosti in nesoglasij in leto političnih revolt. Pri vsem tem je najbolj prizadeto latinsko pleme, med katerim najbolj vre in kjer je največja nezadovoljnost. Revolucije v Argentini in republikli Peru, nasilno odstavljanje državnih predsednikov in samosilno prilasčanje vlad, vse to je na dnevnem redu, in človek se čudoma čudi, kam bo vse to privedlo človeštvo.

Iz Italije smo pravkar videli v svetovnih listih poročila o nezaslišnem terorju, ki ga izvajajo tamošnji samodržci tako nad lastnim italijanskim, kakor nad našim zasužnje-nim ljudstvom, in vsi smo še pod vtisom grozne vesti o umoru štirih Slovencev, ki jih je te dni ustrelila sodrga zahrbitnih fašistovskih morilcev. V Škocjanu se je primeril spopad med nekaterimi Slovenci in Italijani, v katerem spopadu sta bila dva Slovence in dva Italijana ubita, Francija ima zopet polne roke dela z italijanskimi ubežniki, ki prihajajo na njeno ozemlje iz italijanskega pekla preko Mont Blank gorovja. In to so pristni Italijani, ne morda "prevratni drugorodni elementi," po katerih steza fašistovski zmaj svoje ostudno žrelo. Na videz, zunanje, je Italija sicer mirna, toda ta mir je samo mir pred viharjem, ki bo morda zabnesel prej, kakor si vladajoča sodrga v Rimu misli. . .

Vlada, ki se mora s terorizmom vzdrževati na krmilu, je zapisana vragu, ki bo prej ali slej zahteval svoje. Z zatiranjem svobode tiska in govora, z neprestanim terorjem, eksekucijami, dosmrtnimi zapori, s požigi in drugimi terorističnimi akcijami in persekucijami, se more taka vlada morda nekaj časa nasilnim in umetnim potom vzdrževati na površju, toda to ne more trajati dolgo, ker bi bilo to proti vsem prirodnim in človeškim zakonom. In gorje taki vladi, kadar brezpravno ljudstvo zahteva svoj račun!

D O P I S I

Cleveland, O.—Dolgo se že pripravljam, da bi se tudi jaz enkrat oglašila v našem priljubljenem dnevniku "Ameriški Domovini," ker sem že dvajset let naročnica tega lista, pa mi vedno časa primanjkuje. Danes sem se pa namenila, da si vzamem nekaj časa in napisati hočem nekoliko v ta priljubljeni časopis, ki mi zelo ugaja, posebno, odkar je postal dnevnik. — Škoda, da ni še pred desetimi leti postal dnevnik, ker ga vsi tako radi čitamo.

Danes bi rada nekoliko povedala in zapisala, kaj se je zgodilo dne 30. avgusta zvečer, ko so mi napravile moje prijateljice tak "surprise party," da ga ne bom vse svoje življenje pozabila. Ko pridem okoli četrte ure popoldne domov, so bila vsa vrata zaprta in jaz začudeno gledam, kaj to pomeni. Grem k

da bi videla, če so odprta, pa kar nenadoma zagrmí: Na mnogo leta!

Povem vam, drage prijateljice, da sem bila ginjena do solz, ko sem vas toliko skupaj zagledala. Bilo je mnogo prijateljev in prijateljic, svak in svakinja, in pozabila ne bom tudi Mr. in Mrs. F. Koss-a. V prvi vrsti gre zahvala Mr. M. Plut z 72. ceste, Mrs. M. Godec, Mrs. Marta Koss in Mrs. Tekavec, ki so se tako žrtvovale, da hodile okrog in toliko dobile, da so mi kupile tako lep Velour set ter podarile še drugih daril. Ne vem, s čim jim bom vse to povrnila. Druga vam ne morem reči, kakor: prirsčna hvala! Zahvala gre tudi Mr. Plutu, ki je dovolil svoji soprogi, da je šla okoli prijateljic. Zapisala bi imena vseh, pa jih je preveč, tako da ni mogoče vseh zabeležiti.

Torej še enkrat prirsčna hvala vsem skupaj, ki so kaj prispevali. Ostali mi boste vsi za vselej v prijetnem spominu in ob priliki se bom drage volje odzvala.

Vam hvaležna

Ivanka Koss,
1031 E. 70th St.

Euclid, O. — Cenjeno uredništvo: — Prosim nekoliko prostora v vašem listu, da opišem zadevo glede napredka in političnega stališča, kakor nam ga nekateri predstavljajo in kakor v resnici obstoja.

Tu in tam se čita v kakem ameriškim dnevniku, kakšne ugodnosti ima vsa Euclid za nadaljni razvoj, bodisi glede prebivalstva ali na industrijskem polju, ker ima ogromno površino zemlje, ki je tako razdeljena, da so gotovi deli vasi samo za stanovanja in da imajo v teh delih hišni posestniki gotove privilegije. Ne mislim s tem, da imajo nižje davke kakor ostali, ali da imajo boljše postrežbo od strani uprave, temveč da imajo takozvane zoning postavke, katere ne dovolijo, da bi se postavile tovarne ali gotova trgovska podjetja v teh delih naselbine.

V drugi vrsti pa imamo izvrsten kompleks zemlje, katere leži med dvema železnicama, in sicer Nickel Plate in New York Central železnico, in jako dobro cestno prometno zvezo; ta del je ugoden in kakor nalašč za tovarne. In temu delu posvečajo časopisi mnogo pozornosti; čim se čuje, da je zopet kupila kaka družba zemljišče za tovarno, se prične takoj bobnati, kakšne koristi bodo imeli vaščani od te ali one tovarne.

Rehnica je, da je reklama dobra, toda koristi ni velikih. Kaj nam koristijo tovarne, če pa ne obratujejo, dočim delajo druge s četrtinskimi ali polovičnim obratom ter zaposlujejo 50 do 75 odstotkov zunanjih delavcev, izmed teh mnogo zamorcev, dočim morajo sedeti domačini doma ter ugibati o problemih brezposelnosti.

Tudi v Euclidu se čuti kriza brezposelnosti kakor v drugih krajih dežele, in nič čudnega ni, ako čujete: Nisem delal šest, devet in še več mesecev, ali: — delam po en dan ali dva na teden, itd.

Omeniti moram, da se vrše v Euclidu dne 16. septembra posebne mestne volitve. Kakor vam je gotovo znano, je po ljudskem številu letošnjega leta postala vas Euclid mesto, in v to svrhu se je zbralo nekoliko meščanov, ki žele izpremeniti obliko vlade, oziroma mestne uprave.

Kot sem že prej omenil, se vrše 16. septembra volitve, da bi se upeljal čarter ali takozvani manager sistem, kakršnega imajo v Clevelandu. Druga točka je za izvolitve Charter komisije, v katero bi bilo izvoljenih 15 državljani iz Euclida. Kot nam je znano, je tukaj zainteresiranih več političnih strank, kakor pričajo imena kandidatov, katerih je 27, in med njimi ni niti enega Slovence! — Evo, rojaki, tukaj so naše pravice, tu-

kaj je naša naprednost! Ako nas mislijo že zdaj prezirati, česa naj torej pričakujemo, če se res upelje ta nova vlada, oziroma uprava? ALI BOMO MI TO TRPELI?

Mesto Cleveland ima svoje izkušnje s čarterjem in manager sistemom. In kakšne koristi imajo? Davki so se zvišali, mestni dolg je narastel za nekoliko milijonov. Kako se volijo njihovi ljudski zastopniki ali councilmani? Nihče ne ve, kde je njegov zastopnik v mestni zbornici. Če pride kaka važna zadeva za rešitev v zbornici, vas pošilja jo od Poncija do Pilata. stem

V Euclidu imamo sedaj sistem uprave, po katerem se voli vsaki dve leti župana, tajnika ali klerka, blegajnika, mestnega pravdnika ter šest mestnih svetovalcev ali councilmanov. Ako preračunamo razliko med številom prebivalstva mesta Clevelanda, ki ima nad 900,000 prebivalcev, in Euclida, ki jih ima okoli 16,000, vidimo, da se Euclid ne more meriti s Clevelandom.

Pomislimo malo, ne zagazimo v dolg, ne posnemajmo napak drugih in ne povišujmo davkov, ki so že itak previsoki! Ako pa volite za čarter, se temu ne morete izogniti. Torej, ako hočete obvarovati svoje zastopnike pri upravi, ako hočete imeti kolikor mogoče nizke davke, ako hočete in želite resnično napredok Euclida, pojdite dne 16. septembra v volilno koč in ne dajte se pregovoriti ter volite "AGAINST THE CHARTER!"

John F. Jadrlich,
državljan v Euclidu.

BARAGOVA PROSLAVA DNE 13. OKTOBRA

Cleveland, O.—Dne 31. decembra bo preteklo sto let, odkar je naš prvi in veliki slovenski misijonar, škof Baraga, stopil na ameriško zemljo. V spomin tega dogodka, se prirejuje vsepovsod, kjer so Slovenci naseljeni po Zedinjenih državah, proslave in slavljenja. V Ohio, kjer je največ Slovencev, nismo imeli do danes še ničesar, kar bi moglo v širši javnosti in med drugimi narodnostmi postaviti ime tega slovenskega junaka v pravo luč in spoznanje.

Zato se nam zdi umestno, da se tudi ohijiski, posebno pa clevelandski Slovenci zavzamemo in priredimo tako proslavo v spomin možu, ki je nesebično posvetil svoje življenje dušnemu in telesnemu blagru ameriških Indijancev, obenem pa ojačimo slovensko zavest med mlajšimi ameriški Slovenci. Naj ve tudi naša mladina, da biti zaveden Slovenec, nikakor ni poniževalno, pač pa, da smemo biti ponosni na svojo narodnost.

Ker pa je število Slovencev tukaj večje kakor kje drugje v Zedinjenih državah, zato bi morala biti tudi proslava temu primerna ter bolj dalekosežna, kakor so bile druge Baragove proslave drugod. Ta misel nas je nagnila k temu, da tem potom apeliramo predvsem na našo inteligenco, zlasti pa na naše človeke, da se zavzamejo in delujejo za popolni uspeh Baragove proslave, blagumu rojaku v zaslužen spomin, nam Slovence pa v spodbudo k pravi zavednosti in čislanju lastnega naroda.

Baragova proslava naj bi se vršila 12. oktobra, t. j. drugo nedeljo v oktobru. Dopoldne se ga bo omenjalo po raznih slovenskih cerkvah, popoldne pa se bomo zbrali vsi skupaj na prijetnem griču na Providence Heights, v Euclid, O., kjer so vse ugodnosti, kakor primeren prostor za zbiranje, za parkiranje, in množino sedežev za ljudstvo, ki bo poslušalo petje, govore in drugo, v zvezi s proslavo. Tam imajo tudi nastavljene takozvane "amplifiers," tako, da bo, tudi če bo še tako velika množica ljudi, lahko vsak slišal in razumel vse, kar se bo govorilo.

Nadalje prosimo naše pevo-

vodje, da se v svrhu primerne-ga petja snidejo in pogovore in svoje zборе k temu pripravijo, da bodo mogli vsi združeno nastopiti kot en sam kor. Besedi-lo vseh pesmi naj se, čim prej mogoče, natisne v listu "Ameriška Domovina," in to besedilo naj potem čitatelji izrežejo in prinese s seboj za uporabo pri slavnosti. Tisti dan mora naša slovenska pesem zaoriti ne samo iz grl naših zbranih pevcev, marveč iz vseh zbranih, iz grl desetstičerih, ali bolje, iz celokupnega Slovenstva v Ohio, ne glede na osebno mišljenje posameznikov. Baraga je bil v prvi vrsti katoliški misijonar in škof, poleg tega pa je bil tudi vnet za čast in blagor bližnjega ter je storil ogromno delo za izboljšanje življenjskih razmer med Indijanci. Zato zasluži ta proslava njegovega spomina splošno zanimanje in udeležitve.

Kar se tiče prevoza ljudi do kraja, naj to uredi vsaka naselbina zase. Glavna stvar je, da se vsi pravočasno snidemo vrh griča z banderi in zastavami, potem pa v lepo urejenem pohodu pridemo na mesto, kjer se bo vršil shod. Program se mora pričeti točno ob treh. Da se to omogoči, je neobhodno potrebno, da je množica zbrana in vsaka naselbina uvrščena in pripravljena za odhod najkasneje ob pol treh. Pevci bodo šli vsi skupaj v enem oddelku, vsi ostali pa se bodo postavili v štiri vrste, štiri kolone, vsaka fara v eno kolono, nakar bodo odkorakali po sledečem redu: fara sv. Vida, potem fara Matere Božje, nato fara sv. Lovrenca in zatem fara sv. Kristine. To uvrčenje bi bilo nekako po velikosti. — Ljudje iz drugih fara, Lorain, Barberton, West Park in od drugod, pa naj se priklopijo eni ali drugi teh kolon, ali pa naj, če jih bo več, naredijo svojo. — Prav iskreno vabimo vse, da se nam ob tej priliki pridružijo in proslavijo z nami spomin velikega moža, razen če imajo morda svoje lastne načrte in mislijo prirediti proslavo doma.

To bi bil torej glavni načrt Baragove proslave za 12. oktobra. Bog daj lepo vreme, ljudstvo pa prosimo, da se takoj zainteresira, posebno pevci, da bo dan 12. oktober vsem Slovincem v veselje in ponos, velikemu Baragi pa blag in zaslužen spomin.

Rev. B. J. Ponikvar.

Rev. V. Hribar.

Rev. J. J. Oman.

Rev. E. Gabrenja

Cleveland, O.

Gospod Banovec nas je po zdravil s koncertom, ko je prišel med nas, in s koncertom se poslavljajo od nas. Nad leto dni se nahaja med nami in le malokdo je, ako sploh kdo, ki ne pozna Banovec, tega odličnega pevca. Zato naj mi bo dovoljeno ob slovesu zapisati par besed.

Ko je bilo naznanjeno, da nam bo dan užitek, slišati tenorista Banovec, člana ljubljanske Opere, smo rekli: zopet nekaj novega. Imeli smo že priliko seznaniti se s pevci in pevkami, naprimer z g. Šubljem in gospo Pavlo Lovšeto, ki sta nam prinesla lepo slovensko pesem. Z veseljem in navdušenjem smo ju sprejeli. Tudi g. Banovec je privedla ista pot v našo sredo, da nas pozdravi s slovensko pesmijo. Toda nič kaj trdnih korakov ni stopil prvič na naš oder. — Sprejmite me toplo ali hladno, ničesar drugega nisem prinesel razen slovenske pesmi. In kako odkritega in miroljubnega se je pokazal ob svojem prvem nastopu v Collinwoodu v S. D. Domu! Na mah si je osvojil srca navzočih in naš narod je takoj izprevidel, da ima pred seboj pravega umetnika, ki odkriva lepoto mile slovenske pesmi. Banovec je bil takoj naš! Sledili smo njegovim koncertom in jih posečali, kolikor smo pač mogli. Nikoli nam ni bilo dovolj njegove pesmi; enkrat ali desetkrat, vedno in vedno smo ga želeli iznova slišati.

Banovec je prišel med nas z

željo, da v polni meri ustrezne našemu narodu. Udeleževal se je povsod: na koncertih, na vsakovrstnih prireditvah, na radiu, v gledišču, pri pogrebi, v cerkvi itd. Nikoli se ni oziral, od katere strani je prišlo povabilo, kajti njegovo načelo je: pevec in nič drugega!

Samoočebi je umevno, da si je s svojo taktčnostjo in s svojo interpretacijo naše pesmi pridobil med nami veliko prijateljstvo, zato ga bomo zelo pogrešali, ko nas bo zapustil. Zato ni nič več kot prav, da mu izkažemo vsaj delno hvaležnost in povračilo za njegov trud med nami s tem, da smatamo za svojo dolžnost, da posetimo vsi brez izjeme njegov koncert, ki se bo vršil dne 21. septembra v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave.

P. K.

PRVA VINSKA TRGATEV V CLEVELANDU

Cleveland, O. — V nedeljo priredi ženski odsek S. D. D. vinsko trgatve, ki bo prva v sezoni. Naš odsek si je nadel nalogo, da bo to prireditve tako organiziral in priredil, da ne bo nobene razlike od prave trgovatve v vinski gorici. — Pri prireditvi bo sodelovalo pevsko društvo "Jadrani," ki nam bo pelo pesmice o vinskih goricah in zlati kaplji.

Zakon zabranjuje tatvino in jo tudi strogo kaznuje, s čemer je rečeno, da je tat nezaželen gost, kamorkoli pride. Pri nas bo pa ravno obratno: tatje so zaželeni, in tisti, ki ima čimvečji rekord glede tatvine grozjda in več kazni na grbi, je pri nas najbolj spoštovan.

Sodni zbor te prireditve ima strog ukaz, da se ima ozirati na veliko brezposelnost, ki tare velike mase naših rojakov. Sodba bo mila in vse bo v obliki denarne globe. Zajeti tatjičji bodo takoj postavljeni pred sodni dvor in po plačilu globe izpuščeni na svobodo, s priporočilom, naj le pridno dalje kradejo in se poslužijo prilike, ki se jim ne bo vsak dan nudila. Za večkratno tatvino se bo kazni znižalo na manjši znesek. Tatjičji, če vas kaj prsti srbe, torej kar nad naše grozjda, za kar vam bomo zelo hvaležni.

Špekhar kvartet, znana in izvrstna godba, bo svirala za vse plesalčine in nudila bo mnogo razvedrila. Kvartet zni igrati mladim in starim, tako da ne bo od nikoder pritožb. Jedača in pijača bo prvovrstna.

Mary Erjavec,

tajnica Ženskega odseka SDD.

ZA CANKARJEV SPOMENIK NA VRHNIKI

so darovali še sledeči rojaki: Josip Furlan, \$5; Joe Petrič, \$2; po \$1: Andrew Kauchnik in Louis Meyer; Frank Sečnik, 50 centov. Vsem darovalcem najlepša hvala. Nabiranje za spomenik Ivan Cankarju se s tem zaključuje. Ob zaključku nabiranja se podpisani odbor še enkrat zahvaljuje vsem darovalcem, ki so pripomogli k tako veliki svoti. Vsega skupaj se je nabralo od clevelandskih rojakov \$617.70. Korespondenčni in drugi stroški so znašali \$14.32. Ker se odbor za nabiranje obenem razpusti, naj se vsa bodoča pojasnila zahteva od glavnega odbora na Vrhniki. V slučaju, da ni bil kdo izmed darovalcev omenjen v časniškem poročilu, naj isti to blagovolji sporočiti. Nabiralne pole pa so vpogled pri g. Math Mesec, 1048 Addison Rd. Ciril Kunstelj, predsednik; Valerio O. Ogrin, tajnik; Math Mesec, blagajnik.

Collinwood, O. — Bravo, gospod urednik! Vi se znate izbornu zavzeti za naše ameriške državljane. Rojaki, le pazimo, da bomo edini in složni pri prihodnjih volitvah! Prohibicijo je treba na vsak način odpraviti. Ako bomo pa še trolili s Hooverjevo bando, nas bodo polzkusili popolnoma iz-

žeti. Da bi se Mr. Hoover vsaj ne norčeval iz ubogih delavcev in da bi bil vsaj tiho. Tako pa pošilja svoje site špijone okrog, z naročilom, naj pogledajo, če je res beda v deželi. Taki vohuni so podobni suhaškim agentom, razlika med njimi je le, da preganjajo suhači po siromašnih hišah miši po kletih in podstrešjih, dočim obiskuje komisija, ki preiskuje brezposelnost, le take, ki ne poznajo lakote. V revne bajte in brloge, kjer gleda že več mesecev lakota iz oči mladine in obupanih staršev, seveda ne gredo. Potem pa s ponosom naznanjajo Mr. Hooverju, da je še vedno blagostanje v deželi. In tako je naravno, da je naš predsednik užaljen, ker ga javnost brez vzroka vznemirja. Jaz bi svetoval predsedniku, da bi šel tu in tam sam med ubožni narod ter ga povprašal, kako se mu godi. Saj so celo kraljevska veličanstva zahajala včasih med svoje podanike, da vidijo, kako se jim godi, in prav tako je delal veliki Abraham Lincoln, ki je osvobodil sužnje in ki večkrat ni imel zlikanih hlač, toda imel je plemenito dušo in srce za državljane.

Ali ni res skrajno čudno, kako more priti v tej najbogatejši deželi sveta do tako stranske krize? Mr. Hoover, zbudi se že vendar, sicer bo za vedno odklenkalo republikanski stranki! Sedaj so se namreč prepričali tudi najbolj otročji in napitnine željni volilci, da velike ribe zro majhne, da se z njimi nasitijo.

Delavci, mi smo pomagali s svojimi žuljavimi dlani, da je Amerika danes na glasu kot najbogatejša dežela sveta. Zato imamo pravico tudi zahtevati nekaj drobtin z vladne mize, kadar smo gladni. Ne trpimo lažnjivih predsednikov, ki nam ne dajo, kar so nam obljubili! Volimo može, ki bodo držali z nami in ki bodo izvolili naš čelu vlade in naše mogočne države pravega, nesebičnega človeka. Našo mogočno Ameriko vodijo danes ljudje, ki nas hočejo zasužnjiti na tej lepi svobodni zemlji. Vzdrami-mo se in pojdimo vsi, kakor en mož, na slovenski shod dne 3. novembra. Ni nam treba ne komunistov, ne boljšečikov, pač pa treznomiselnih mož in žena, da nastopimo v sklenjenih vrstah in pokažemo, da hočemo boljših razmer v Ameriki. Proč s strankarstvom! Ne tepimo sami sebe in zmagali bomo! — Pozdrav!

Kraševec.

Barberton, O.—Dne 9. septembra, ob 9. uri dopoldne se je vršila v dekanjski cerkvi sv. Bernarda, v Akron, O., slavnost, ki je imela za nas katoliške Slovence velik pomen, ker sta dve hčerki slovenskih staršev obljubili zvestobo Bogu. Ena je hčerka Mr. in Mrs. Hitti s 14. ceste, Barberton, O., in sicer Julija, ki se je pred oltarjem odpovedala svetu in obljubila pokorščino svojim predpostavljnim. Sedanje ime Miss Julije Hitti je M. Celina.

Prvo zaobljubo je storila dne 9. septembra tudi Miss Rose Gerbec, z 22. ceste. Ona je še šest mesecev v samostanu, kjer se pridno uči za šolsko sestro. Obe sta v samostanu reda sv. Dominika, ki se nahaja v Akron, O., na West Market St. Miss Rose Gerbec je stara komaj nekaj nad 16 let ter ima v samostanu že eno sestro, sestro Loritto, ki je tam že tri leta.

Tega dne sta odšli tudi dve nadaljni mladenki iz Barbertona v samostan, ker hočeta tudi ti dve postati šolski sestre. To sta Misses Edith in Olga Lintol iz Barbertona.

Pred nekaj tedni sta se v tukajšnji slovenski cerkvi poročila Mr. John Lintol in Mrs. Uršula Francec, oba iz Barbertona. Novoporočencema že-

(Dalje na 3. strani).

Soteščan:

GROB LJUBEZNI

Povest iz vaškega življenja.

Nekoč ga je nenavadno trdo prišla, naj ji pove, kar ji je bil obljubil pred poroko. Ker pa ostre besede niso izdale, je začela ljubeznivo. Zatajila je vse svoje občutke, vso svojo žalost in nevoljo.

"Nikar me ne spominjaj," jo je trpko zavrnil.

"Nisem radovedna, marveč nemirna," mu je utemeljila požvedovanje. "Mož ne sme ničesar prikrivati ženi, ako jo resnično ljubi."

"Tako, kakor ti," ji je oponesel. "Reci, da me ljubiš, ako moreš."

Minka je molčala. Ni mu hotela niti povedati resnice, niti lagati. Tako mu je pokazala vse občutke takšne, kakršni so bili.

"Vem, da si me vzela zaradi ovadbe," ji je zasmehljivo oponesel. "Kakor ščit stojš med očetom in med mano."

"Ali je kriv?" ga je vprašala.

"Govori, v kaki zvezi je z ubojem."

"Misliš, da vem?" se ji je posmehnil.

"Čemu mu potem groziš? Pogledaj, tudi mene si onesrečil."

"Nekaj bo morda že res. Toda bolj je, da ne veš, zato ti prižanjam."

"Jaz pa hočem, da mi poveš," je odločno zahtevala.

"Minka, prizanesi! Nikar o tem ne govoriva!"

Pogledal jo je bolesto in prosi, kakor še nikoli, odkar sta bila poročena.

"Ne odneham," je ostala brez sočutja.

"Zdaj še ne, morda pozneje."

"Tako, ali pa..."

"No, kaj? S silo ne boš ničesar opravila."

"Že vem, kaj bom ukrenila."

Zakonce sta utihnili. Mimo hiše je prilezel ob palici Marinček, ki je bil vzlic svoji starosti vedno dobre volje. Odkasljaj se je in sedel na klopec med Minko in Jerneja.

"Dobra letina bo, vse lepo kaže," je začel kramljati. "Sadja že ni bilo davno toliko, kolikor ga bo letos, ako ne pride kakšna nezgoda."

Minka mu je prikimala, dočim je ostal Jernej tih in zamišljen. Notranje trpljenje se mu je poznalo na obrazu.

"Ampak vreme se bo izpremenilo," je nadaljeval zgovorni starček. "Trgati me je začelo po nogah in po vsem životu. Oh, saj pravim, ta nadležna starost."

"Očka, koliko let imate?" ga je vprašala.

"Dve manj ko osemdeset. — Tvoj oče je pa dve leti mlajši od mene."

"Potemtakem ste najstarejši na Cvetežu?"

"Nak, tisto pa ne. Vogrin bo dopolnil ob Božiču osemdeseto leto. Zdrav kraj je na Cvetežu..."

"Očka, mi ne bomo učakali tolike starosti."

"Zakaj ne, ako vaju ne bo kaj posebnega doletelo. Pogledaj Brinjarjevega Albina! Kakšen hrust je bil, pa je že eno leto v Krtovi deželi."

Minka je pritaženo vzdihnila. Jernej pa je potegnil klobuk na oči in je odšel proč z rokama v žepu. Vselej, kadar je kdo omenil Albina, ga je skrivoma zabolelo.

"Zima bo marsikoga spravila," je omenil po njegovem odhodu. "Kar nas je starejših, bomo dozoreli. Jaz, Tavželj, Brinjar smo kar zapisani med mrlične."

"Za očeta se bojim," se je Hostarici užalilo.

"Letos ne bo brez mrliča na Cvetežu," je začel prerokovati.

"Vsi znaki kažejo: sove skovikajo, psi tulijo, pa spomini se oglašajo. Vse to rado koga spravi in nič dobrega ne pome-

ni." "Kdo ve, kaj bomo še doživeli. Gotovo kaj slabega, dobro se nas izogibljaj."

"Saj ti ni sile, kaj se boš pritoževal. Ali nisi srečna v novem stanu? Ničesar ti ne primanjkuje."

"Sreča je še daleč," ga je zavrnila.

"Kaj pa Jernej, ali je bolan? Tako nekam medlo se obnaša."

Hostarica je skomignila z rameni. Tudi sama je že opazila, da je nekaj dni popolnoma drugačen. Podnevi gleda v tla in zmerom nekaj premišljuje, ponoči pa ga mučijo nemirne sanje. Vendar ni mislila, da so že tudi drugi ugotovili njegovo bolezen.

Zopet sta morala utihniti, zakaj Jernej se je vrnil z naglimi koraki. Ogrnil je jopič ter se odpravil z doma. Kam se je namenil, se ga vpriči Mazinček ni upala vprašati. Slutila je, da jo je zopet mahnil k očetu, kamor se navadno podaja v večernih urah.

Minka jo je pogodila. Jernej se je spomnil, da je Tavželj prodal vola ter ga je hotel zopet prikrajšati za nekaj stotakov. Spotoma je ugibal, kako bi ga zopet ostrašil. Starček se je že naveličal izsiljevanja ter se mu je vedno bolj upiral.

Ko ga je zagledal, je sklenil, da ga bo robato odpravil, četudi se mu zameri. Odločno mu bo povedal, da ga ne bo nič več izkoriščal. Premagal je svojo boječnost, saj nima ničesar drugega na vesti kakor to, da ga je prosil, naj razdruženitvanje. Pa še tega se kesa ter se je pripravil pokoriti.

Hostar si je izmislil novo zvijačo. Ta večer ni zahteval darila, marveč posojilo. "Samo 500 dinarjev, manj ne vzamem. Drugo leto vam bom vrnil, ne bo me treba opominjati."

Zvijačno prošnjo mu je Tavželj resno odklonil. Kar sem ti dal, sem ti podaril. Ničesar ti ne posodim."

Jernej ga je nekaj časa privijal z lepo besedo, naposled pa mu je začel pretiti, kakor ponavadi: "Ali ste že pozabili, kaj imate na vesti?" ga je spomnil. "Hočete li, naj pride v javnost? Bojte se škode in sramote!"

"Kdo, jaz ali ti?" ga je zavrnil.

"Tako ne govorite z menoj!" mu je zapretel.

"Kdo je ubijalec?"

"Vi, ker ste me naprosili. — Rekli ste mi: Stori, kar hočeš, samo da ga uničiš."

"Lažeš, tako nisem nikdar govoril."

"Zapeljali ste me, namesto, da bi me poučili. Vi ste starejši od mene."

"Kdaj sem te prosil, da mi prinašaj marnje?"

"Hvaležni ste mi bili za vsako poročilo."

"Ali sem jaz ponoči zalezoval Albina?"

"Zgodilo se je po vašem naročilu."

"Ti si ga usmrtil! S kolom si ga udaril..."

"Željo sem vam izpolnil."

"Lažnik! Najgrša duša!"

"Takrat sem vam bil prijatelj."

Tako sta se prerekale ter si očitale, kdo je kriv uboja. Hostar je pretiraval zaradi denarja, a Tavželj se mu je upiral. Končno Tavželj je pokazal vrata mu velel, naj se nikoli več ne prikaže.

"Prav do orožnikov grem," ga je postrašil pred odhodom. "Nocoj ne boste več spali doma, ampak v zaporu."

"Pojdi!" ga je sunil skozi vrata.

Tavželj se je začudil samemu sebi, odkod je dobil toliko moči, da se mu je ustavil. Vendar ga je skrbelo, ali ga bo res ovadil. Skrivoma je lezel za njim, da bi videl, kam bo zavljal na razpotju.

Hostarico je tisti večer nekaj siloma gnalo od doma. Šla je za možem proti Tavžlju, kjer se pa ni upala pokazati. Skrila se je za hlev in čakala, kdaj bo nehal prepri med njim in oče-

tom. Čulo se je le prerekanje, skozi zaprta okna pa se ni ničesar razumelo.

Tiho kot je prišla, se je čez nekaj časa zopet vrnila. Z neko čudno grozo je stopala mimo znamenja, sama ni vedela, kaj to pomeni. Čemu jo je strah Albina, saj se še nista nehala ljubiti. Zakaj ji je po vseh udih tako skrivnostno zašumelo?

Namenila se je domov, ko jo je ustavil Križman, ki jo je srečal nekaj korakov od kapelice. "Odkod pa ti tako pozno?" jo je nagovoril.

"Doma sem bila pri očetu," mu je prikripla resnico. "Pa sem se nekoliko zamudila."

"Kaj pa Jernej?" je bil radoveden. "Nekam zbehan je in prepaden. Kar molče hodi mimo mene."

Minka mu ni odgovorila. Videla je, kako se nekdo potihoma plazi proti znamenju. Spoznala je Jerneja; sosed je bil obrnjen v drugo stran, zato ga ni opazil.

"Molil bo," si je mislila, ko je stopil na stopnico. "Hudo mu je, vest ga peče..." "Nič mu nisem storil," se je opravičil. "Morda pa veš, kaj ima do mene."

Namignila mu je, naj molči ter ga pritegnila k sebi za drevno, rastočo ob poti. Plaho mu je pokazala k znamenju, ki se je belilo pred njima v večernem mraku.

"Poglej! Ali vidiš?" mu je šepetala.

"Koga? Kje?" je gledal okoli sebe.

"Pri znamenju nekdo kleči. Pst! Poslušaj!"

Sosed je opazil pred znamenjem človeka z upognjenim hrbtom in slišal pritaženo vzdihovanje. "Mazinček je," si je domislil. "Prav on tako glasno moli."

"Mazinček je doma," mu je odvrnila. "Nekdo drug mora biti."

"Kdo naj bi bil?" je premišljal in poslušal bolesto stokanje.

Minka je, nedaleč od znamenja, zapazila drugo senco, ki se je prav počasi premikala. Kdo je bil, se zaradi teme že ni dalo več razločiti. Po mehki vozni poti se niso slišale stopinje, ob znamenju pa je bilo posuto z drobnim kamenjem. Možaka ob kapelici je hreščanje opozorilo, da je nekdo v bližini.

"Kdo me zalezuje?" je siknil v večerno tišino.

"Jernej je," ga je Križman spoznal po glasu.

"Tiho, da naju ne zapazi," ga je Minka opozorila.

Zalezovalec je počenil k plotu na drugo stran poti, čim se je Hostar oglašil. Najbrž ni mislil, da ga bo tukaj našel, zato se mu je hotel prikriti. Križman in Minka sta nestrpno pričakovala, kako se bo nadaljevalo.

"Kdo je?" je ponovil nemirno Hostar.

"Ali si ti, Jernej?" se mu ni mogel Tavželj več prikrivati.

"Čemu lazite za mano?" Hostarjev glas je bil zmeden, tako ne more govoriti človek pri popolnem in zdravem razumu.

"Domov pojdi, Jernej," se je zasmilil starcu. "Ali hočeš, da te pospremim?"

"Vi?" je planil pokonci. — "Prej ste me pa podili..."

"Pojdi, Jernej! Vidi, da ti želim le dobro."

"Pojdem, a prej vam bom pokazal. Pogledajte, tukaj sem ga — tukaj na tem mestu..."

"Priznal je," je presunilo Minko. "Več se ni mogel premagovati."

"Zmešalo se mu je," je dahnil Križman. "Zdelo se mi je, kako se bo končalo."

"Semkaj stopite," je zahteval Hostar od očeta. "Semkaj in poljubite ta kamen."

Tavželj je vstal, a se ni ganil z mesta. "Jernej, bodi pame-

ten," ga je hotel zlepa pomiriti. "Semkaj, pravim! Tu je ležal Albin..."

Pokleknil!

Starček bi mu bil ustregel, a se je bal posledic. Tudi Minko

je skrbelo. Že je stopila izza debla, da bi pomagala očetu, a Križman ji je zabranil, češ, da bo že sam potrebno ukrenil. Jerneja se ne boji, z lahkoto ga bo ukrotil.

Minka pa vzlic temu ni bila mirna v svojem skrivališču. Na skrivaj je lezla za sosedom proti znamenju, kamor je prispela v hipu, ko se je Jernej pognal izpred oltarčka proti trepetajočemu očetu. Na stopnici pa mu je spodletelo; padel je tako nerodno, da je priletel z glavo na kameniti rob. Obležal je nepremično.

Nastala je mučna tišina. Izprva se ni nihče upal k ponesrečencu; mislili so, da se je potuhnil z namenom, da bo privadil sebi očeta. Ko pa se le ni ganil, se je ojunčil Križman in se bojazljivo pripognil. Ker ni čul dihanja, mu je privzdignil glavo, ki je — čim jo je izpustil — spet omahnila na zemjo. Okoli usten so se mu nabirale pene. "Pomagajte! Luč! Umira!" se je prestrašil.

Iz bližnje hiše je prisopel gospodar s prižgano lučjo ter jo postavil poleg Jerneja. Minka se je sklonila čezenj ter mu s tresočo roko prekrizala hladno čelo. "Brž po duhovnika!" je trepetala za njegovo dušo.

"Vsaj poslednje olje naj bi mu podelili."

"Prepozno," je odkimal Križman. "Pravkar je izdihnil..."

Pokleknil so k znamenju in molili za mir njegovi duši. Minka je klečala ob mrliču in bridko ihtela. "Jernej, vse ti odpustim," je govorila. "Samo da boš ti deležen odpustanja. Oh, ko bi se bil vsaj izpovedal!"

"Saj je glasno priznal," jo je tolažil Križman. "Pri Bogu je milost in odpustanje."

Vaščani so begali nemirno po vasi in pripovedovali drug drugemu, kaj se je zgodilo. "Pa ob znamenju! Ali ni čudno?" so se plašili. "Prej Albin, zdaj pa ubijalec..." Pravica se je maščevala.

Križman je bil Tavžlju pravi angel varuh. Ako bi ne bilo njega, bi mu bili zopet podtikali morilno dejanje. Hčeri bi ne bili verjeli, on pa je popolnoma dokazal njegovo nedolžnost.

Zopet je šinila s Cveteža novica, katero so raznesli časopisi daleč po svetu. Celotni daljni krajev so prihajali ljudje v prijazno hribsko vasico k znamenju, kjer sta sklenila življenje ubijalec in njegova žrtev.

VIII.

Kakor nastopi po viharjih in nevihtah jasno vreme in posije solnce, tako se je tudi na Cvetežu začelo po nesrečnih dogodkih mirno življenje. Nekdaj sovražnega in prepirljivega Tavžlja ni bilo več. Na njegovem mestu je živel spokornik, ki je slekkel svojo staro obleko ter oblekel novo — spokorno oblačilo. Popravil je slednjo krivico, preden je legel k večnemu počitku.

Z Brinjarjem sta se na starost popolnoma sprijaznila. Delati nista mogla več, zato sta se pogostoma shajala ob znamenju, kjer sta presedela solne poletne dneve. Tu sta prijateljsko kramljala; kar sta nekda zamudila, to sta skušala nadomestiti.

Brinjarja je najbolj bolelo, ker ni imel naslednika. "Ti imaš fanta," je tožil sosedu. "Moje ime pa pojde z mano od hiše." — Vselej, kadar se je spomnil Albina, je ponovil:

"Šmartenski šomašter to je govoril:"

kdo bo v to žalosti mene potrošilo?"

Tavžlja so pekle sosedove solze, a ni mu jih mogel ohladiti.

"Kaj, ko bi mu ponudil sina?" si je nekoč domislil. "Naj pa Ančka doma ostane, saj gre tako nerada od hiše."

Svoj sklep je razodel sosedu, ki ga je sprejel v vidnim zadovoljstvom. "Mihec pa, Mihec," se je strinjal s ponudbo. "Kdaj sem že to mislil, pa te nisem hotel vprašati. Težke skrbi si me

rešil. Prav Miha sem si želel, ves je podoben Albinu."

"Treba ga bo pripraviti..." je omenil Tavželj. "Ti pa Cilko nagovori..."

Prav po mladeniško sta se zasukala in odšla proti domu. Obe ma je bilo mehko pri srcu, kjer so jima še vedno tleli stari spomini. Sovraštvo, uboj, sprava, prijateljstvo in naposled ženitev, ki spaja dve življenji v eno. Grenka jima je bila samo misel na minljivost — nekda sta otroke zibala in pestovala, a zdaj jih bosta ženila...

Mihca ni prav nič osupnilo očetovo nagovarjanje. Za Cilko je bil pripravljen iti kamorkoli, ne pa ostati ob domačem pragu. Že več časa sta se rada videla sta se srečala in dohitela. Samo spomin na minule dogodke ima je branil, da ni vzklikla iz prijateljstva topla ljubezen.

Ženitovanje so odložili na predpust, ker med poletjem ni časa za zabavo. Tedaj pa so se oglasile harmonike; Kotarjev Janko je zagodel tisto svojo: "Kurentna" in "Od oglja z njo..." Tako so imenovali njegove proizvode. Fantje so prodajali nevesto in dekleta ženina, na ženitovanje pa so prinesli "kamelo" in pogajo.

Za prijetnim zimskim oddihom je nastopilo resno delo. Z vso vsmo se je Mihec posvetil gospodarstvu. Brinjar ga ni mogel dovolj prehalvati. "Saj ni Mihec, ampak Albin," se je pobahal, kadar je komu izrazil svoje zadovoljstvo.

Tudi Tavželj je srečno omajal Ančko in dobil pridnega zeta. Z Brinjarjem se nista več tako shajala ob znamenju, ker sta imela doma novo opravilo. Zibala sta vnuka — Brinjar Albinčka in Tavželj Mihca — kar ju je v pozni starosti zopet pomladilo.

Minka ni bila deležna take zakonske sreče ter si jo tudi ni želela. Večkrat si je mislila: "Bo-

lje je, da sem ostala sama, kot da bi morala reči svojemu otroku: tvoj oče je bil ubijalec."

Tudi omožiti se ni več hotela. Posestvo je dala v najem ter živela od najemnine. Rada je obiskovala brata in sestro ter se zabavala z otroki, katerim je bila ljubezniva teta. Tukaj se je še nekoliko razvedrila; sicer pa so bile njene misli stalno ob znamenju kakor spomenik ob grobu ljubezni.

(Konec.)

DOPISI.

(Nadaljevanje iz 2. strani)

limo obilo sreče in blagoslova! Rojaku Franku Zakrajšku je pogorel hlev z večjo množino sena, orodja ter poltonski Ford truck. Škoda se ceni na \$1.000, rojak Zakrajšek pa je bil zavarovan za nizko vsoto \$300. Vzrok požara ni znan. Rojak Zakrajšek ima svoje posestvo v Snyderstown, v okolici Barbertona. — Delavske razmere so pod ničlo in s tem je vse povedano.

Pozdrav vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem lista Ameriška Domovina!

Naročnik.

PRVI SLOVENSKI PLUMBER

J. MOHAR

6521 ST. CLAIR AVE.

Ce hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.

Randolph 5188

(Thu. F.)

Ali potrebujete Perje in puh na postelji? Pišite naši slovenski trdki za vzorec perja, katere pošljemo v a k o m u r BREZPLAČNO. V zalogi imamo tudi blazine in pernice. Pišite na naslov: A. STETZ FEATHER CO. 138 Passaic Street, Passaic, N. J.

NAPRODAJ ALI SE ZAMENJA

najfinjši prostor da gradite privatno hišo. Lot je 120x 220 na Lloyd Rd., prva cesta od Lake Shore boulevarda. Lepa drevesa, cvetlice. Lot je cenjen od Cleveland Trust banke na \$10.000. Oglasite se pri lastniku

N. NACHTIGAL

6221 St. Clair Ave.

Tel. Henderson 0794

POZOR! POZOR!

Mi izdelujemo furneze, kleparska dela, splošna popravila, vsa dela iz medenine in bakra. Točna postrežba. Se priporočamo za obila naročila.

Complete Sheet Metal Works

F. J. DOLINAR

1403 E. 55th St.

Tel. Henderson 4736

(w. f.)

Frank V. Opaskar

ODVETNIK

1119 HIPPODROME BLDG.

Main 3785

Ob torkih, četrtyh in sobotah

zvečer od 6. do 8. ure na

E. 93rd St. in Union Ave.

OB SREDAH IN PETKIH

1106 E. 64th St.

Res. Tel. Yellowstone 0705-W

Kraška kamnoseška obrt

15307 Waterloo Rd.

(V ozadju trgovine Grdina & Sons)

Edina slovenska izdelovalnica nagrobnih spomenikov.

(f)

Majestic RADIO APARAT

novi model "101"

JE Z GRAMOFONOM KOMBINIRAN IN STANE SAMO

\$245.00

Ob nakupu tega aparata vam damo za vaš stari radio aparat na baterijo ali gramofon \$45.00, kar vas faktično novi radio stane le

\$200.00

Ugodnosti za plačevanje visoke cene \$45.00 starih predmetom so le za nedoločen čas. Čas je, da se v kratkem poslužite te prilike.

V malem času odkar je ta produkt na trgu si je pridobil priznanje in postal zelo priljubljen v družinskih krogih. Tovrstnih radio izdelkov z gramofonsko kombinacijo se je v kratkem času zelo izdeloval, kar znači njegovo prednost in izpopolnjenost vsestranske posluje.

MALA SVOTA NAPLAČILA — ENO LETO IMATE ČAS PLAČATI

Mi popravljamo po svojih prvovrstnih ekspertih vse vrste radio aparate in dajemo vsa potrebna pojasnila in navodila o radio in ravnanju z njimi. Kadar se vam kaj pokvari in rabite popravila nas pokličite, in mi vam bomo drage volje takoj na uslugo.

MANDEL Hardware

15704 Waterloo Rd.

Tel. Kenmore 1282

DNEVNE IN MESTNE NOVICE

Carjeva hči se bori za milijone očeta

Washington, 11. septembra. — Anastazija Čajkovska, ki trdi, da je hči zadnjega ruskega carja, namerava ostati v Zedinjenih državah, dokler ne dokaže, da je v resnici brez vsakega dvoma hči zadnjega ruskega carja Nikolaja. Ako se ji to posreči, tedaj je opravljena, da podeduje 40 milijonov dolarjev, kar je zapustil zadnji ruski car. Delavski oddelek ameriške vlade ji je pravkar dovolil, da sme ostati v deželi do avgusta meseca, 1931, da se bori za premoženje. Carjevo premoženje, ki se računa na 40 milijonov dolarjev, se nahaja deloma v New Yorku, deloma v Londonu, in obstoji iz gotovine in nepremičnin.

Je ubil brata in sebe radi žene

New Lexington, Ohio, 11. septembra. — Dva brata sta danes mrtva v tem mestu kot posledica prepira radi žene enega izmed bratov. Sam Gross, 42 let star, farmer, je ustrelil svojega brata Bena, ki je star 40 let, potem pa je s kroglico končal lastno življenje. Sam je šel na stanovanje k svoji materi, kjer sta se nahajala njegova žena in brat Ben. Nastal je prepir radi Samove žene, ki se je končal z rokooborbo. Naenkrat je Sam zapustil hišo, toda se je kmalu vrnil s revolverjem in štirikrat ustrelil na brata, končno pa pomeril še sebi v sence in se ubil.

Mussolini se je podal zahtevam papeža

Rim, 11. septembra. — Pravkar se je med papežem in Mussolinijem rešil nevaren spor. Papež je zahteval, da se odpravi laški narodni praznik, ki se praznuje na 20. dan v septembru. Ta praznik so upeljali v spomin 20. septembra, 1870, ko so laške čete zasedle Rim in je papež postal vatikanski jetnik. Praznovanje tega dne je bilo Vatikanu vedno trn v oči, in na dotični dan so bili v Vatikanu navadno vsi zastori potegnjeni navzdol. Mussolini je sedaj pristal na to, da se odpravi ta praznik.

Uriburu pravi, da je prijatelj Amerike

Buenos Aires, 11. septembra. — Provizorična vlada republike Argentine, ki je prišla na krmilo zadnji teden, izjavlja, da bi bila rada v prijateljskih stikih z vsemi narodi sveta, zlasti pa obljublja prijateljstvo do Zedinjenih držav. Novi predsednik Uriburu izjavlja, da bo nova vlada storila vse, kar je v njeni moči, da se odnosi med Zedinjenimi državami in Argentino čim hitreje izboljšajo. Dosedanja argentinska vlada je bila deloma sovražna Zedinjenim državam.

Še ena medvedja zgodba iz Kanade

Quebec, Kanada, 11. septembra. — Sem se poroča o romantični zgodbi, katero je doživel mladi lovec Gerard Fournier. Ko je Fournier lovil v Lislet okraju, ga je v gozdu dobil velik medved, ki je napadel lovca in mu izbil puško iz rok. Toda Fournier se ni ustrašil, pač pa je pripeljal medveda par krepkih na gobec, kar je medveda omamilo, da se je opotekel. To je dalo lovcu priliko, da je pobral puško in ustrelil na medveda, katerega je ubil.

Sodna obravnava se vrši v zaporu

Painesville, Ohio, 11. sept. Ker je bil Melvine Bolden iz Clevelanda preveč bolan, da bi mogel na sodnijo, je mestni sodnik Helter prišel v zapore in tam sodil. Postavil je Boldena pod varščino \$500, ki je bila plačana, nakar je Bolden lahko odšel v bolnišnico. Obtožen je, da je ukradel dva avtomobilska kolesa.

19-letno dekle je preplaval angleški kanal

Dover, Anglija, 11. sept. Peggy Dunca, 19 let staro dekle, ki tehta 200 funtov in prihaja iz Afrike je danes preplavala Angleški kanal. Spotoma jo je napadel morski som, toda njen spremljevalec v čolnu ga je ustrelil. Miss Dunca je preplavala zaliv v 16 urah in 15 minutah, in je plavala eno uro in 10 minut dalj kot njena prednica Gertrude Ederle.

Knjiga, ki je rešila življenje lastnici

Jackson, O., 11. septembra. — Debela knjiga, s katero se je igrala, je rešila triletni Dorothy Hatton življenje, ko se je mahoma sprožila puška njenega strica. Petindvajset kroglic je zadelo njeno ramo, in knjiga je bila razstreljena na drobne koše. Ako ne bi imela knjige sprejati, bi kroglice šle v njeno prsa in srce.

Fašisti čistijo svoje vrste v Italiji

Rim, 11. septembra. — Zadnji kongres fašistov je sklenil, da se pošlje ena tretina častnikov fašistične milice v pokoj ali pa v rezervno. Fašistična milica šteje danes v Italiji 370.000 moških, in so ravno tako izvežbani kot redno vojaštvo. Tudi bodo število fašističnih vojakov znižali za tretino.

Dvojčka, ki praznujeta 90. rojstni dan

Moberly, Mo., 11. sept. Mrs. E. McKinney in C. C. Green sta najbrž dva najstarejša dvojčka na svetu, kajti danes sta praznovala svoj 90. rojstni dan. Mnogo sorodnikov je bilo navzočih pri praznovanju. Dobila sta le pa darila in tisoče cvetic.

Šest ubitih v razstrelbi v Philadelphia

Philadelphia, 11. sept. Ko je eksplodirala neka nova lokomotiva Reading železnice na tujakšnem kolodvoru, je bilo šest oseb ubitih in 9 nadaljnjih oseb ranjenih.

Izkoriščevalci z živili usmrčeni

Moskva, 11. sept. Tajna policija naznanja, da je bilo šest oseb ustreljenih in večje število oseb je bilo obsojenih v daljši zapor, ker so izkoriščali ljudi s tem, da so skrivali in dražili živila.

Avto je avto

V okrajnih zaporih čakata dva mlada fanta, da ju prepelejo v državne zapore v Columbus. Je to izvanreden njun sluščaj. Sam Hanky, ki stanuje na 40. cesti, je svoj stari avtomobil skoro popolnoma razdrl, odstranil več važni delov, potem pa avto postavil na vrt. Kdor je videl avto, ta je vedel, da se ne more več rabiti. Tako sta mislila tudi omenjena dva fanta. Pripragla sta avto k svojemu truku, toda pozabila sta prej Hanky vprašati za dovoljenje. Kupila sta potrebne dele, in avto je zopet "ronal." Ko je Hanky o tem zvedel, ju je tožil. Trdila sta na sodnijo, da avto ni bil več za rabo, toda porota je odločila, da avto je avto, četudi mu manjkajo važni deli, in dobila sta vsak leto zapora.

Volk si, koza cela

Odbor republikanske stranke v Cuyahoga okraju je sklenil, da bo predstavil svoje kandidata z geslom, da se prohibicija odpravi, obenem pa bo podpiral program predsednika Hooverja s tem, da bo deloval za izvolitev McCullocha za senatorja. Kako morejo republikanci delovati proti prohibiciji, in obenem delovati za suhaškega kandidata, je težko uमेvno.

Sin in oče

Radi umora druge vrste se mora zagovarjati 32 letni Chas. Ebera, 4478 W. 35th St. Charles je 26. julija ustrelil svojega očeta, ker je baje slednji zlorabil njegovo mater.

Ogenj v ječi

Henry Radomski, 1179 E. 79. St., se je nahajal sinoči v policijskem zaporu na Superior Ave., in 80. cesti. Zapreti ga je dala žena, ker ni otroka podpiral. Ponoči je pa iz neznanega vzroka začelo v celici goreti, in predno je prišla pomoč, je dobil Radomski že nevarne opekline.

Davki bodo višji

Ako volivci pri novembrskih volitvah sprejmejo ali odobrijo vse bonde, ki se od njih zahtevajo, tedaj se bodo davki zvišali za 16 centov pri vsakih \$100 vrednosti vašega posestva. To se pravi, da ako je vaše posestvo cenjeno, recimo na \$3000.00, boste več plačali letno \$4.80 v davkih.

Zapisrega odvetnikov

V Cleveland je prisel večerj Carrington Marshall, predsednik najvišje sodne države Ohio, ki je zapisregel 346 novih odvetnikov. Povedal je mladim doktorjem pravila, naj vselej skušajo, da bodo čisti in pošteni v svojem poklicu.

Važna seja krojačev

V ponedeljek, dne 15. septembra, ob 8.30 zvečer, se vrši v Narodnem Domu na St. Clair Ave., v sobi št. 3, važna seja krojačev in čistilcev oblek. — Vse slovenske krojače in čistilce oblek se prosi, da se udeležijo te važne seje.

Pozdrav z Bleda

Mrs. Kraševac, Mrs. Zakrajšek, Stanley Dolenc in Mr. Kollander nam pošiljajo pozdrave z Bleda, kjer se imenito zabavajo. Slovencev da že ni dosti več tam, toliko več je pa nemških turistov.

Obleke za otroke

Federacija ženskih klubov je sklenila preskrbeti letos, če le mogoče, vsem potrebnim šolskim otrokom obleko. Kdor ima kaj, lahko pošlje v sobo 525, Hotel Statler. Ženske same so prispevale \$10.00 v ta namen.

Znižane cene

F. O. Washam, ki je predsednik Zveze restavracijev v državi Ohio, se je izjavil, da bi lastniki restavrantov lahko znižali cene kavi, pajem in enakim izdelkom. Sladkor je cenejši kot je bil kdaj prej, tudi kava je poceni in moka.

Imajo radi otroke

Neka 19 letna mati, Pola Bernasky, je potom časopisja naznanila, da ne more skrbeti za svojega pet mesecev starega otroka. Prosila je, da ga kdo adoptira. Nad 50 dobrih družin se je oglasilo, ki so zahtevale otroka.

Številno prebivalstvo

V četrtak se je nahajalo v okrajnih zaporih 463 moških in žensk. Mnogi jetniki so prisiljeni spati na tleh, ker ni dovolj celic na razpolago.

Bogat zarod

V Deaconess bolnici na zapadni strani mesta je bilo tekom 24 ur rojenih osem parov dvojčkov in ena mati je dobila celo trojčke.

PROTI TRGOVINI Z DEKLETI

Komisija Društva narodov proti trgovini z ženskim blagom se je 21. avg. sestala v Ženevi, da določi obseg potovanja na račun Društva narodov in svrhe proučevanja trgovine z ženskam na bližnjem vzhodu. Zar to proučevanje je Rockefeller daroval vsoto 125,000 dolarjev.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na oceanomskih parnikih:

Paris ..... Sept. 19 Oct. 10
4 P. M. 6 P. M.

France ..... Sept. 26 Oct. 17
7 P. M.

He de France Oct. 3 Oct. 24
ob 4. pop. ob 7. zvečer.

Najkrajša pot po železnici. Vsekdo je v posebni kabini z vsami modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
26 Public Square,
Cleveland, Ohio.

OBUPEN ČIN HISTERIČNE ŽENSKÉ

Strašno dejanje je storila v neki vasi pri Chalon sur Mere neka 24 letna ženska. Prišla je na morski kanal s štirimi otroci in z dojenčkom v naročju. Vse štiri otroke je pahnila v vodo, potem pa še sama z dojenčkom skočila za njimi. Več ljudi, ki je prizor opazovalo, je skočilo v vodo, da rešijo otroke in žensko. Žal pa so rešili samo žensko z dojenčkom, dočim so ostali otroci zginili pod vodo. Ženska je bila zelo histerična in je pričala kovala porod šestega otroka.

Nov trebušni pas, ki je jako prilichen

Imamo jih najboljše in po zmernih cenah

Mi imamo Slovence in Slovenke, ki pomerijo onim, ki potrebujejo. Oni, ki stanujejo izven mesta, naj nam pišejo in daj jim bomo dragevolje pojasnila.

MANDEL DRUG CO.
15702 WATERLOO RD.

Tel. KEnmore 0031
PRVA IN EDINA SLOVENSKA LEKARNA V COLLINWOODU (F.)

Zakaj si podaljšati bolezen?

\$10.00 X-zarke preiskava za \$1.00

Za hitro in gotovo olajšanje akutnih in kroničnih bolezni, moških in žensk, se posvetujte z Doktor Bailey-jem, ki je z uspehom zdravil tisoče ljudi v zadnjih 30 letih. Vse bolezni v krvi, koži, hemoroide, otrpnenje žil, v želodcu, pljučih, odprtih ranah, visok pritisk krvi, ledvice, kronično gnolenje, hitro ozdravimo. Ker se nahajamo v kraju, kjer ni drag rent, imamo lahko nizke cene. Če se sami zdravite, ali rabite zdravila nepravilno, je nevarno.

Doktor BAILEY "specialist"

Soba 402, 737 Prospect Avenue, Cleveland, O.

Uradne ure: 9:30 do 7:30 dnevno, ob nedeljah samo po dogovoru.

Mi govorimo slovensko

A. J. Budnick & Co.

ZANESLJIVI PLUMBERJI

Moderna plumberska dela, napeljava gorke vode ali parne gorkote, izvršujemo sedaj na lahka mesečna odplačila. Čas za plačilo od šest mesecev do dveh let. Nekaj malega plačate takoj. Proračun damo zastonj in hitro postrežbo.

6707 St. Clair Ave.

Tel. RAndolph 3289

Stanovanje telefon:

KEnmore 0238-M

(7th. F.)

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

RUDOLF PERDAN

SLOVENSKI

JAVNI NOTAR

933 E. 185th St.

Cleveland, Ohio

Naznanja rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče posle.

OGLEJTE SI NOVI ZIDANI HIŠI

NA NEFF RD.

Odperti še ta teden od

9. do 9. zvečer

August Kausek

SLOVENSKI STAVBENIK

827 East 185th St.

KEnmore 1056-4197

Pripravljen za univerzo
--kamor je namenjen

iz vzroka, ker je nekdo
znan, kako se hrani denar

Cleveland Trust
BANKA V VSAKISOSEŠČINI

FRANK G. GORNIK
SLOVENSKI ODVETNIK

V mestu (čez dan)
1259 Union Trust Bldg.
E. 9th in Euclid Ave.
Telefon Main 7260.

Podružnica na 15335 Waterloo Rd.
Suite 2, v Slov. Del. Domu
Zvečer od 6:30 do 8:00.
Telefon: KEnmore 1244

PRVI MOŠT

Cenjenim rojakom naznanjam, da sem pričel s stiskanjem prvega grozdja. Vljudno se priporočam vsem starim in novim znancem za obila naročila.

GROZDJJE JE IZVRSTNO, CENE SO ZMERNE!

Ludvik Gustinčič
4526 St. Clair Ave. Tel. HEnderson 6625

RAZVITJE ZASTAVE!

VSE ČLANSTVO SLOVENSKE DOBRODELNE ZVEZE V CLEVELANDU IN PO SOSEDNIH NASELJINAH JE PRAV PRIJAZNO VABLJENO, DA SE UDELEŽI SLOVESNEGA BLAGOSLOVA IN RAZVITJA, KI JO PRIREDI

Društvo Danica, št. 11 S. D. Z.

Slavnost se bo vršila z udeležbo 18 družic in z udeležbo večine društev Slovenske Dobrodelne Zveze v prostorih

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU, na St. Clair Ave.

v nedeljo, 14. septembra, 1930

PROGRAM:

- Ob 1:30 zbiranje društev pred Slovenskim Narodnim Domom na St. Clair Ave.
- Ob 2. uri je pričetek parade izpred S. N. Doma pe St. Clair Ave. do 60. ceste in po Glass Ave. v cerkev sv. Vida.
- Ob 2:15 popoldne je blagoslovljenje zastave. Po blagoslovljenju se nadaljuje parada po Norwood Rd. do Carl Ave. na Addison Rd., do Slovenskega Narodnega Doma.
- Pozdrav predsednice Katarine Kogoj.
- Deklamacije.
- Pozdrav botra, Mr. John Gornika, glavnega predsednika S. D. Z.
- Pozdrav botre, Mrs. Mary Makevec.
- Pozdrav zastavi—deklamacija.
- Petje in godba.
- Goveri zastopnikov navzočih društev.
- Častno predstavljanje novo pristoplih članic in nastop Častne Straže S. D. Zveze.
- Korakanje Častne Straže.
- Pobratimija zastav.
- Ples in prosta zabava.

Po popoldanskem programu se vrši ob 7. uri zvečer ples in veselica v spodnji dvorani S. N. Doma. Popoldne igra godba Bled, zvečer pri plesu pa orkester pod vodstvom John Gribbons. Vstopnina k plesu samo 50c.

Vse člane in članice prav prijazno vabi

Odbor društva Danica št. 11 S. D. Z.

1930	SEP.					1930
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

13.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ priredi ples v Grdinovi dvorani.

14.—Društvo Danica št. 11 S. D. Z. ima razvite zastave popoldne v S. N. D.; zvečer ples.

14.—Farna prireditev fare sv. Kristine v spodnjih šolskih prostorih.

20.—Pep Seekers, ples v Grdinovi dvorani.

20.—Društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, proslava 20-letnega obstoja; banket v spodnji dvorani in velik Pirate ples v avditoriju S. N. Doma.

21.—S. Banovec, koncert v avditoriju S. N. Doma.

21.—Proslava razvija zastave društva Na Jutrovetem št. 477 SNPJ, v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave.

21.—Iota Sorority, hrvatsko deklislo društvo, priredi ples v Grdinovi dvorani.

21.—Kulturna društva Slovenskega Doma na Holmes Ave. priredijo banket.

27.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

28.—Društvo Mir št. 142 SNPJ priredi zabavni večer v Slov. Domu na Holmes Ave.

28.—Predstava "Razvalina življenja," režija Rev. Jagra, v avditoriju S. N. Doma.

28.—Društvo Blejsko Jezero št. 27 SDZ priredi vinski trgatav v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.

28.—Oltarno društvo sv. Kristine, vinska trgatav, v šolski dvorani, Euclid, O.

OKTOBER

4.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

5.—Društvo Loyalties št. 590 SNPJ priredi plesno veselico v spodnji dvorani Slov. Doma na Holmes Ave.

5.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi ples v S. N. Domu.

11.—Društvo Eastern Star št. 51 SDZ priredi plesno veselico v spodnji dvorani Slov. Doma na Holmes Ave.

11.—Veselica S. D. Dvorane v Newburgu v S. D. Dvorani na Prince Ave.

11.—Društvo Loška Dolina, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

12.—Altarno društvo Marije Vnebovzete priredi zabavni večer v Slov. Domu na Holmes Ave.

12.—Društvo Abrašević, predstava v avditoriju S. N. Doma.

16.—Progressive Accordion Club (V. Turk), ples v avditoriju S. N. Doma.

18.—? ? ?, ples v Grdinovi dvorani.

18.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

19.—Društvo Adria priredi igro v Slov. Domu na Holmes Ave.

19.—Slovenski Sokol, telovadba in po telovadbi ples v avditoriju in spodnji dvorani S. N. Doma.

19.—Prva prireditev društva Imena Jezusovega fare sv. Kristine v spodnjih šolskih prostorih.

25.—Društvo Progressives priredi vinski trgatav v prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

25.—Clevelandska federacija S. N. P. J., ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

26.—Društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

26.—Slovenska Ženska Zveza št. 32 priredi igro "Pri kapelici" v šolskih prostorih sv. Kristine, Euclid, O.

26.—Podružnica št. 10 Slovenske Ženske Zveze priredi zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

26.—Hrvatski Gospodinjski Klub priredi igro in ples v Grdinovi dvorani.

31.—Društvo Lunder-Adam, maskeradni ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

NOVEMBER

1.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ priredi banket ob priliki 20-letnice društvenega obstanka v S. N. Domu.

2.—Društvo Triglav, predstava v avditoriju S. N. Doma.

2.—Ženski odsek Euclid Rifle and Hunting Club priredi banket v Slov. Domu na Holmes Ave.

8.—Društvo Carniola Tent št. 1288 TM, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

8.—Društvo sv. Katarine št. 29 ZSZ priredi ples v Knausovi dvorani.

9.—Društvo Blaue Donau, koncert v avditoriju in po koncertu ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

9.—Društvo Zavedni Sosedje št. 158 SNPJ, ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

15.—Playfellows' Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

15.—Slovenska Ženska Zveza št. 25, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

15.—Društvo Vipavski Raj št. 312 SNPJ priredi zabavni večer v Slov. Domu na Holmes Ave.

16.—Proslava dvajsetletnice društva Slovenec, št. 1 S. D. Z., v obeh dvoranih S. N. Doma na St. Clair Ave.

20.—Društvo št. 14 S. D. Z. priredi ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

22.—Cleveland Broadcasters No. 42 ZSZ, maskeradni ples v Grdinovi dvorani.

22.—Shaker Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

22.—Društvo Jutranja Zvezda št. 137 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

22.—Ženski odsek Slovenskega Doma na Holmes Ave. priredi zabavni večer.

23.—Društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

26.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, ples v avditoriju S. N. Doma.

26.—Društvo Slovenski Dom št. 6 SDZ, ples v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

26.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ, ples v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

27.—Pevski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

29.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

30.—Društvo Kras št. 8 SDZ priredi zabavni večer v Slov. Domu na Holmes Ave.

30.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, predstava (show) v avditoriju S. N. Doma.

DECEMBER

6.—Društvo Progressives priredi veselico v prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

6.—Društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

7.—Slovenska Narodna Gitarnica, koncert v avditoriju in po koncertu ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

13.—Društvo Pioneers št. 663 HBZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

14.—Fara sv. Kristine priredi zabavni večer v spodnjih šolskih prostorih na Bliss Rd., Euclid, O.

14.—Skupna društva S. S. P. Z., velika društvena prireditev v obeh dvoranih S. N. Doma.

19.—Društvo Presv. Imena priredi prvi zabavni večer v spodnjih šolskih prostorih na Bliss Rd., Euclid, O.

21.—Društvo Orel, v avditoriju in spodnji dvorani S. N. Doma.

24.—Slovenska Mladinska šola S. N. Doma, božična prireditev v avditoriju S. N. Doma.

25.—Društvo Kristusa Kralja, predstava v avditoriju S. N. Doma.

27.—Shaker Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

27.—Društvo Ilirska Vila št. 173 KSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

28.—Društvo Abrašević, predstava v avditoriju S. N. Doma.

31.—Veselica v Slov. Dr. Domu v Euclid Village, katero priredi vodstvo Društvenega Doma.

Pristopajte k domači organizaciji, k S. D. Z.

MALI OGLASI

Naznanilo

Članicam društva sv. Ane, št. 4, S. D. Z. se naznanja, da je društvo sklenilo, da se korporativno udeležimo slavnosti razvija nove društvene zastave dr. Danica, št. 11, SDZ. Prošene ste, da se gotovo udeležite. Zbirališče je ob 1.30 uri popoldne, dne 14. septembra, pred S. N. Domom na St. Clair Ave. Prišite s seboj znake. Pozdrav. Mary Bradač, tajnica.

Kdor želi

mlade race po 28c funt, piščance po 2 funta težke po 28c funt, lepo zalogo doma soljenega in prekajenega mesa, dobi to pri

Anton Ogrinc
6414 St. Clair Ave.

Naznanilo

Članicam društva St. Clair Grove, št. 98 W. C. se naznanja, da se v polnem številu udeležijo parade ob priliki slavnosti razvija in blagoslovljenosti nove društvene zastave društva Danica, št. 1, S. D. Z. Zbiramo se ob 1.30 popoldne pred S. N. Domom na St. Clair Ave. Pridite vse! — Predsednica.

V najem

se dajo štiri lepe, velike sobe, velika klet in podstrežje. Na 1097 E. 64th St. Vprašajte na 6614 St. Clair Ave. (215)

Peč za gretje

je naprodaj. Peč na plin. Pocieni. Proda se tudi ledenica. 1455 E. 26th St.

Delo dobijo

trije prodajalci radio aparatov. Dobra prilika za podjetnega Slovenca. Oglasite se takoj pri Krist Mandel, 15704 Waterloo Rd. (216)

Soba

se da v najem za enega ali dva fanta. Gorkota. 6622 Bliss Ave. (216)

Kam se je preselil

rojak Ivan Taufar, katerega se daj iščem? Eden pravi, da je tam, drugi zopet drugje, pa ga ne morem nikjer najti. Sedaj ga pa prosim, da se zglaša na 14512 Sylvia Ave., v soboto ves dan ali pa v nedeljo dopoldne.

Proda se

poceni dobra kuhinjska peč na plin. Vpraša se na 6103 Glass Ave. (215)

Soba

se da v najem za enega fanta. Ima svoj vhod. 1046 E. 69th St. (216)

Stanovanje

se da v najem, 7 sob, kopališče, furnez in klet. Vprašajte na 1078 Addison Rd. (215)

Soba

se odda za enega ali dva fanta. 1172 E. 58th St. (214)

Soba

se da v najem za enega fanta. 5909 Prosser Ave. (214)

Ura se bo ustavila!

Od sobote do nedelje se ura ustavi. Preberite pazno in natančno tisti, ki imate listke, ki ste jih dobili pri A. Anžlovarju za uro. Ura je bila navita v soboto 6. septembra, in ura se bo ustavila v soboto, 13., ali pa v nedeljo, 14. septembra. Poglejte vaše listke. Listki so dvojne vrste. Na njih je A. M., od polnoči pa do 12. ure opoldne, in listki, ki imajo P. M. so pa od 12. opoldne do polnoči. Oglejte si listke pazno, kakšne črke imajo. Mi bomo pazili na uro, kdaj se bo ustavila, ali od polnoči do opoldne, ali od opoldneva do polnoči. Pazite sami na uro v soboto ali nedeljo, da boste znali, kdaj se bo ustavila. Vsak listek je za eno minuto drugačen.

Vam vsem skupaj se pa toplo priporočam za nakup vsakovrstnega blaga, sukenj, zimske in letne, za otroke in ženske. Istotako obleke. Se priporočam vsem tudi za blanket klub. Priporočam se tudi za čisto volnene ali pol volnene plahete in ravno tako za kovtre.

ANTON ANŽLOVAR
slovenska trgovina
6202 St. Clair Ave.

\$ \$ \$

Newburške novice

Naprodaj je farma, 50 akrov, v Pennsville, 5 molznih krav najboljšje vrste. Dohodki od krav \$80 na mesec, dvojje telet, dva konja, 40 kokoši, 3 akre sadja, 13 akrov gozda, 6 akrov koruze, 2 akra krompirja, 15 ton sena, 400 bušlov ovsa, vse moderno orodje. Prva vknjižba \$1300. Farma je vredna med brati \$8500, se proda za \$5000, ali se zamenja za malo hišo za isto ceno. Pojasnila dobi na 3770 E. 116th St., tel. Michigan 0660 ali pa Academy 0157-W. Mr. Jelarčič. Odprto ob nedeljah popoldne od 1. do 5, v Union Trust Bank Bldg. (215)

Išče se

ženska za splošna dela in da bi pazila na otroke. Plača po dogovoru. 18207 Waterloo Rd. (214)

Tri sobe

na novo predelane, in klet, se dajo v najem. \$15.00. Zgorej. 1033 E. 62nd St. (214)

Soba

se da v najem za enega ali dva mirna in poštena fanta, z garazo vred. 15426 Calcutta Ave. (215)

JESENSKE BOLEZNI

"Chicago, Ill.—Trpel sem na žlednih bolečinah vsak september. Povratek jeseni mi je prinesel glavobol, zaprtico in zgubo spanca. Danes so vse te stitnosti pozabljene, ker

TRINERJEVO GRENKO VINO

mi pomaga proti tem boleznim. "Fr. Mužik." Poskusite Trinerjevo grenko vino. Ono vredi črva k rednemu delovanju, ojača gastrične soku in pomaga prebavi. Vzemite ga v malih količinah trikrat dnevno. V vseh lekarnah. (Adv.)

OGLEJTE SI NOVI ZIDANI HIŠI
NA NEFF RD.

Odprti še ta teden od 9. do 9. zvečer

August Kausek
SLOVENSKI STAVBENIK
827 East 185th St.
KENmore 1056-4197

DA SO OTROCI VARNI JIH VODI DOBRA ROKA

Otroci, ki so upanje prihodnje generacije, zaslužijo in tudi dobijo posebno varstvo v svojih mladinskih letih. In otroci potrebujejo tudi varstva, zlasti glede denarja. Njih bodoča sreča, da življenje samo, je odvisno od vzgoje, ki jo dobijo v svojih mladosti. V večini ljudskih in višjih šol dobi vaš otrok lahko podro-

ben pouk glede hranitve denarja po šolskem hranilnem sistemu, katerega vodi ta banka skupno v sporazumu s šolskim odborom. Starši šolskih otrok bodo storiili svojim otrokom največjo uslugo, ako jim bodo povedali, da lahko hranijo denar in vložijo v tej banki vsak teden svoje prihranke.

Incorporated 1849
Society for Savings
in the City of Cleveland
Public Square

VLOŽITE SVOJE PRIRANKE V HRANILNICO

PRVA VINSKA TRGATEV

v Slovenskem Delavskem Domu

V NEDELJO, DNE 14. SEPTEMBRA, OB 7:30 URI ZVEČER

V SPODNJI DVORANI PRIREDI

Ženski Odsek S. D. D.

GODBA ŠPEHKOV KVARTET

VSTOPNINA SAMO 50 CENTOV

Za udeležence bo preskrbljeno za potrebo ukusna jedila in prvovrstna kapljica. K obilni udeležbi se vladno vabi rojake iz Clevelanda in okolice v zagotovilo vsestranske dobre zabave. Velikega odziva s toplim priporočilom, pričakuje udeležence

ŽENSKI ODSEK S. D. D.

MAGIKA MODERNE LUČI

Moderne luči spremenijo stare hiše v nove!

Električna luč je kot čarovnica, ki zna spremeniti nesnago v lepoto, tužnost v jasnost. Ako spremenite vaše svetilke v vaši stari hiši na moderen način, tedaj se spremenijo vsa hiša. Lepe moderne svetilke podarijo vašemu stanovanju popolnoma drug, moderen značaj. Poleg tega pa imate dovolj svetlobe na razpolago, da postane vaš dom popolnoma nov.

Nikar si ne napaenajte vaših oči, ako oči rabite pri slabi rasvetljavi. Napetje oči in zle posledice tega prihajajo vselej od slabe rasvetljave. Že radi svojih oči bi si morali nabaviti dovolj svetlobe za vaše stanovanje.

The **Electrical League**

14. nadstropje. Hotel Statler. PROspect 3466

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljščine prevlel
DR. RUDOLF MOLE

"Ej, priznaj! . . ."

"Vsak naj si poišče svoj koš, za tuje pa ne vprašuj, ker si sam že marsikateriga dobil. — Baš sedaj je čas misliti na ženitev, ko moram misliti na nabor."

"Ali boš v juliju gotov?"

"Do konca julija bom gotov, če bi imel konje izkopati iz zemlje. Hvala Bogu, da sem dobil ta posel, sicer bi me bila zjedla melanholija."

In res, vesti, ki jih je dobil od hetmana, in ozirom na težko delo so povzročili gospodu Volodijovskemu veliko olajšanje, in preden so prišli do Paeunelov, ni več mislil na sramoto, ki jo je doživel pred eno uro. Novica o pisanem povelju se je kmalu raznesla po vsej naselbini. Šlahta je takoj prišla povpraševati, če je res; ko pa je gospod Volodijovski potrdil, je napravila ta vest velik vtis. Radost je bila splošna, le nekateri so bili v skrbeh, da bo treba odrediti koncem julija, torej pred žetvijo. Gospod Volodijovski je poslal tudi sle v druge kraje, v Upito in k uglednim slahčičem. Zvečer je prihajalo par sto Butrimov, Stakjanov in Domaševičev.

Sedaj šele so se začeli navduševati in kazati čimdalje večje voljo, se zgražati nad sovražno kom in se nadejati zmage. Edino Butrimi so molčali, toda tega jim nihče ni štel za zlo, ker je bilo znano, da se postavijo vsi do zadnjega. Drugi dan je zavrelo po vseh naselbinah kakor v panjih. Ljudje niso več govorili o gospodu Kmiticu, ne o gospodični Aleksandri, edino še o bodoči vojni. Gospod Volodijovski je tudi iz vsega srca odpustil Olenki, da ga je zavrnila ter se tolažil s tem, da ni bila to zadnja zavrnitev, kakor tudi ni bila to zadnja ljubezen. Medtem je le premišljeval, kaj naj stori s pismom na Kmitica.

IX.

Sedaj so nastopili za gospoda Volodijovskega časi težkega dela, razpošiljanja listov in odločkov. Prihodnji teden je prenesel svoj sedež v Upito in začel tam z naborom. Šlahta, večja in manjša, je kar vrela iz njemu, ker je užival glasno slavo. Posebno so prihajali Lavdanci, katerim je bilo omisliti konje. Volodijovski se je tudi kretal kakor v kropu, a ker je bil gibčen in se ni bal truda, mu je šlo vse precej hitro. V tem času je obiskal v Lubiču tudi gospoda Kmitica, ki se je precej popravil; dasi še ni vstal, se je že vedelo, da ozdravi. Videti je bilo, da je imel gospod Volodijovski toliko lažjo roko, kolikor je imel težjo sabljo.

Kmitic ga je takoj spoznal in nekoliko prebledel, ko ga je zagledal. Nehote je segel z roko po sabljo, visečo nad posteljo; toda pomiril se je, ko je zagledal smeh na obrazu svojega gosta, mu ponudil shujšano roko in rekel:

"Hvala lepa gospodu za obisk. To je vredno takega kavalirja."

"Prišel sem povprašat, če ne kuhaš do mene kake jeze?" je vprašal gospod Mihael.

"Jeze ne kuham, ker me ni premagal kdorsibodi, temveč prvovrsten mojster. Jedva sem se izlilaz."

"Kako je kaj z zdravjem?"

"Gospod se gotovo čudi, da sem ušel živ njegovi roki? Sam priznam, da je bila velika umetnost."

Tu se je gospod Kmitic nasmehnil:

"Toda, stvar še ni končana. Torej dokončaj me, kadar hočeš."

"Nikakor nisem prišel s tem

namenom sem."

"Gospod, bržkone si vrag, ga je prekinil Kmitic, "ali pa imaš kako čarodejno sredstvo. Bog ve, da mi ni sedaj, da bi se hvalil, ker se vračam iz onega sveta, toda preden sem te srečal, sem si vedno domišljeval, da sem na sablji v ljudovladji, če ne prvi, pa vsaj drugi. No sedaj pa — nezaslišana stvar! Jaz ne bi bil odbil niti prvega udarca, če bi ti hotel. Povej mi, kje si se tako naučil?"

"Bilo je malo prirojene spretnosti," je odgovoril gospod Mihael, "in oče me je od malega vadil ter mi mnogokrat pravil: 'Bog ti je dal neznatno postavbo; če se te ljudje ne bodo bali, te bodo zasmehovali.' Potem pa sem se v praporu vojvode ruskega naučil ostalega. Tam je bilo nekaj mož, ki so se drzno mogli kosati z menoj."

"Ali so se res našli taki?"

"Našli, našli. Bil je to Podbipiet, Litvin, iz jako ugledne rodbine, padel je v Zbaražu. Večna luč naj mu sveti! Bil je človek tako ogromne sile, da se mu je bilo nevarno postaviti, kajti presekale je protivnika z oklepom vred. Potem je bil še Skrzetuski, moj najboljši prijatelj in tovariš, ki si gotovo že slišal o njem."

"Kako ne? On je zapustil Zbaraž in se spazil skozi Kozake. Kdo ni slišal o tem! . . . Ti si tudi te vrste? In bojevnik iz Zbaraža? Klanjam se! — Klanjam se! Čakaj! Saj sem o tebi slišal pri vojvodi vilenskem. Ali ti ni ime Mihael?"

"Seveda, jaz sem Jurij Mihael; a ker je sveti Mihael načeljeval vsej nebeški vojski in je premagal že toliko peklenskih praporov, zato imam rajši njegova za patrona."

"Gotovo, da se Jurij ne more primerjati z Mihaelom. Torej ti si oni Volodijovski, ki se pripoveduje o njem, da je premagal Bohuna?"

"Da."

"Ne, ni mi žal, da me je tak junak usekal po glavi. Daj Bog, da bi mogla postati prijatelj. Sicer si me, gospod, imenoval izdajico, toda v tem si se motil."

"Priznam, da sem se zmotil," je odgovoril gospod Volodijovski, "toda tega nisem izvedel šele sedaj od tebe, ker so mi to že povedali tvoji ljudje. In vedi tudi, da bi sicer ne bil prišel sem."

"No, zelo so si brusili jezike nad menoj," je odgovoril trpko Kmitic. "Naj bo, kar hoče. — Marsikateri madež je na meni, toda tudi tukajšnji ljudje so me sprejeli zelo neprijazno. . ."

"Največ si si škodoval, da si zažagal Volmontoviče in odpeljal ono dekle."

"Saj me tudi preganjajo s tožbami. Imam že poziv na sodišče. Še ne puste me, da bi se ozdravil. Zažagal sem Volmontoviče, kar je res, in tudi nekaj ljudi so pobili; a naj me Bog sodi, če sem storil to iz samopašnosti. Baš ono noč pred požarom sem se zaobljubil, da hočem živeti z vsemi v miru, da si pridobim naklonjenost tukajšnjih zajčkov, da pomirim cele one kramarje v Upiti, ker tam sem si res preveč dovolil. Ko sem se vrnil domov, kaj sem našel? Svoje tovariše, poklane kakor vole ob steni! Ko sem izvedel, da so to storili Butrimi, tedaj je stopil vame sam vrag in maščeval sem se grozno. . . Ali moreš verjeti, zakaj so jih poklali? O tem sem se pozneje sam prepričal od nekega Butrima, ki sem ga našel v gozdu: samo radi tega, ker so hoteli plesati v krčmi s slahčankami. . . Kdo bi se ne maščeval?"

"Dragi moj gospod," je od-

govoril Volodijovski, "res je, da so postopali s tvojimi tovariši prestrogo, toda ali jih je pobila šlahta? Ne. Pobilo jih je prejšnje njih slabo ime, katero so prinesli s seboj; zakaj če bi hoteli plesati vrli vojaki, bi jih gotovo nihče ne pobil."

"Reveži!" je govoril Kmitic, sledeč svojim mislim, "ko sem te dni ležal v vročici, so prihajali vsak večer skozi vrata one izbe. . . Videl sem jih okoli postelje, kakor v resnici, sinje, pobite, a venomer so ječali: 'Andrej, daj za naše za naše duše, ker trpimo velike muke!' Pravim ti, gospod, da so se mi ježili lasje na glavi, zakaj v izbi je dišalo po žveplu. . . Dal sem za naše, da bi jim le kaj pomagalo! . . ."

Nastal je molk.

"A kar se tiče ropa," je nadaljeval Kmitic, "ti ni mogel nikdo ničesar povedati, da mi je ona rešila življenje, ko me je šlahta preganjala. Toda potem mi je ukazala, naj se poberem in naj se nikdar več ne pokažem pred njene oči. Kaj mi je torej še preostalo drugega?"

"Vsekako je bil to tatarski način."

"Gospod, bržkone ne veš, kaj je ljubezen in v kakšen obup lahko prideš, če si izgubil to, kar si najbolj ljubil."

"Jaz ne vem, kaj je ljubezen," je zakričal ogorčen Volodijovski. "Od onega časa, kar sem začel nositi sabljo, sem bil vedno zaljubljen. Res je sicer, da se je oseba menjavala, ker se mi ljubezen ni nikdar vračala. Če bi tega ne bilo, bi ne bilo zvestejšega Troila od mene."

"Kakšna pač more biti ljubezen, če se oseba menja?" je rekel Kmitic.

"Torej ti povem nekaj drugega, kar sem zrl z lastnimi očmi. Za časa nastopa Hmielnicega je ugrabil Bohuna, oni, ki uživa danes za Hmielnickem med Kozaki največji ugled, poročniku Skrzetuskemu nad vse ljubljeno deklico, kpežnjo Kurčevičevno. To je bila šele ljubezen! Vsa vojska je plakala, videč obup Skrzetuskoga, starega nekaj čez dvajset let, a že z osivelo brado; toda ugani, kaj je storil?"

"Kako naj vem?"

"No, ker je bila domovina v nevarnosti, ponižana, ker je Hmielnicki zmagoval, nikakor ni šel iskati dekleta. Svojo bol je priporočil Bogu in se udeležil vseh bitk pod knezom Jeremijom, dokler si ni pod Zbaražem pridobil take slave, da ponavljajo danes vsi njegovo ime s spoštljivostjo. Primerjaj zdaj njegovo postopanje s svojim in spoznal boš razliko."

Kmitic je molčal in si grizel brke.

A Bog je tudi nagradil Skrzetuskoga in mu vrnil dekle. Takoj po Zbaražu sta se vzela in zaplodila že tri otroke, on pa vendar ni nehal služiti. Ti pa s svojim nemirnim ravnanjem pomagajo celo sovražniku in bi bil kmalu izgubil življenje, ne glede na to, da bi bil pred par dnevi izgubil svojo nevesto za vedno."

"Na kakšen način?" je vprašal Kmitic ter sedel na posteljo. "Kaj se je zgodilo z njo?"

"Nič se ni zgodilo, samo našel se je mož, ki je prosil nje roke in jo hotel imeti za ženo."

Kmitic je pobledele, iz njegovih udratih oči so začele švigati strele. Hotel je vstati, se celo za hip dvignil in zakričal:

"Kdo je bil ta vražji sin? Pri živem Bogu, govori, gospod!"

"Jaz!" je rekel gospod Volodijovski.

"Izdajalec! To ti ne uide! In ona? Pri živem Bogu, povej mi vse! . . . Ona te je sprejela?"

"Zavrnila me je na mestu brez premisleka."

Nastal je trenutek molčanja. Kmitic je dihal težko in se z očmi upiral v Volodijovskega; ta pa je dejal:

"Čemu me imenuješ izdajalca? Sem ti mar brat ali svak? Ali sem ti prelomil besedo? Premagal sem te v boju in bi bil

lahko napravil kar bi mi bilo všeč."

"Po starem običaju bi bil eden izmed naju to poplašal s krvjo. Če ne s sabljo, bi te bil ubil s puško in naj bi me potem vrag vzel."

"Teško bi me bil ustrelil, zakaj če bi me ona ne odbila, bi težko sprejel drugi dvoboj s teboj. Čemu bi se imel dvojejavati? Sicer ali pa veš, zakaj me je zavrnila?"

"Zakaj?" je ponovil k a k o r odmev Kmitic.

"Zato, ker ljubi tebe."

To je bilo preveč za bolnikove sile. Kmiticu je glava omahnila na blazine, na čelo mu je stopil debel pot in ležal je nekaj časa molče.

"Zelo mi je slabo," je rekel čez nekaj časa. "Odkod. . . pa veš, gospod, da me ona ljubi?"

"Ker imam oči in vidim, in ker imam razum, pa uganem, zlasti takrat, ko me je zavrnila, se mi je takoj zjasnilo v glavi. Prvič, ko sem ji prišel po dvoboju povedat, da je svobodna, ker sem te pobil, se ji je obraz takoj sternal in mesto, da bi mi pokazala svojo hvaležnost, me je popolnoma prezirala. Drugič, ko so te Domaševiči nosili, ti je podpirala glavo kakor mati, in tretjič, ko sem jo prosil roke, me je sprejela tako, kakor bi me bil kdo udaril po licu. Če ti vsi ti razlogi ne zadostujejo, najbrž radi tega, ker si zakrknjen in nalašč še dvomiš."

"O, če bi bilo to res!" je odgovoril s slabim glasom Kmitic, "tu mi pokladajo razna mazila na rane. . . a boljšega balzama ni bilo kakor tvoje besede."

"In tak balzam ti prinaša izdajalec?"

"Odpusti mi vendar, gospod. Moja glava ne more še razumeti take sreče, da bi me ona še hotela."

"Povedal sem, da te ljubi, a nisem povedal, da te hoče. To je čisto nekaj drugega."

"Če me noče, si razbijati glavo ob steni. Drugače ni mogoče."

"Moglo bi biti drugače, če le imaš resno voljo, da popraviš, kar si zakrivil. Sedaj je vojna, ti pa lahko greš, lahko izkažeš mili domovini znatne usluge, se lahko proslaviš z junaštvom, si pridobiš zopet ugled. Kdo je brez greha? Kdo nima kake krivice na vesti? Vsak. . . Toda pot k pokori in poboljšanju je vsakemu odprta. Ti si grešil s svojo samopašnostjo, ogibaj se je, grešil si proti domovini, ko si v vojnem času na lastno roko vzbujal nemire, sedaj jo izkušaj rešiti; delaj si ljudem krivico, sedaj poplačaj vse. Evo, ta pot je zate boljša in gotovejša, nego pa si razbijati ob steno glavo."

Kmitic je resno pogledal Volodijovskega, potem pa resno dejal:

"Gospod, ti govoriš kakor moj iskren prijatelj."

"Nisem tvoj prijatelj, a resnici na ljubo moram povedati, da tudi nisem tvoj sovražnik, toda to dekle se mi smili, dasi me je zavrnila, ker sem ji tudi jaz pri odhodu dal ostro besedo. Da me je zavrnila, radi tega se ne obesim, ker to ni bilo prvič, in jeze nisem vajen kuhati. Če te pa spravim na pravo pot, bo tudi zaslug, ki jo izkažeš jaz domovini, ker si dober in izkušen vojak."

"Ali pa je še čas zame, da se vrnem na to pot? Toliko tožeb čaka name. Iz postelje je treba takoj pred sodišče. Najbolje bi bilo še bežati, a tega nečem. Toliko tožeb! In gotovo ne bo brez obsodbe."

"Evo, tu je za to zdravilo!" je rekel gospod Volodijovski in izvelel pismo povelje.

"Pismo povelje!" je vzkliknil Kmitic. "Za koga?"

"Zate, gospod! Ni ti treba iti k nobenemu sodišču, ker spadaš pod hetmansko s o d n o oblast; poslušaj, kaj piše knez vojvoda."

Tu je prebral Volodijovski Kmiticu privatni list Radzivila,

se oddahnil, zavihal brke in dejal:

"Torej, kakor vidiš, gospod, je od mene odvisno, ali naj ti list izročim ali ne."

Negotovost, strah in nada se je pojavljala na Kmitičevem obrazu.

"In kaj boš storil, gospod?" je vprašal s tihim glasom.

"Jaz ti izročim list," je rekel gospod Volodijovski.

Kmitic ni odgovoril ničesar, spustil glavo v blazine in zrl nekaj časa v strop. Kar mu postanejo oči vlažne in solze, neznani gostje v teh očeh, obvisle na trepalnicah.

"Naj me s konji raztrgajo," je rekel naposled, "naj me denejo iz kože, če sem že kdaj videl vrljšega človeka, kakor si ti, gospod. . . Če te je Olenka zavrnila radi mene, kakor praviš, če me še ljubi, bi se kdo drugi še bolj maščeval nad mano in me še globlje pogreznil. . . Ti pa mi prožiš roko in me vlečeš kakor iz groba."

"Ker mi ni za zasebno korist, temveč za korist mile domovine, kateri lahko izkažeš že znatne usluge. To pa ti povem, če bi si bil one Kozake izposodil pri Trubeckem ali Hovanskem, bi ti bil ta list zadržal. To je velika sreča zate, da tega nisi storil."

"Tebe naj si vzamejo drugi za zgled," je odgovoril Kmitic. "Daj mi roko. Dal Bog, da ti poplačam s kako dobroto, ker si me zavezal na smrt in življenje."

"Dobro, potem o tem! Sedaj pa . . . ušesa pokonci! Ni ti treba hoditi k sodišču, temveč loti se dela! Če si pridobiš zaslug za domovino, tedaj ti tudi ta šlahta odpusti in hodi boč v slavi, kakor hodiš po solncu, a poznam dekle, ki te bo še v življenju nagradila. . ."

"E!" je zaklical navdušeno Kmitic, "kaj bom ležal v postelji, ko sovražnik tepta domovino. Hej! Ali je kdo tam? Sem kaj! Dečko, daj škornje! Sem! Naj me strela ubije v tej postelji, če bom še dalje lenaril v nji!"

Gospod Volodijovski se je nato zadovoljno nasmehnil in rekel:

(Dalje prihodnjič).

Miss Frances Legan

Slika nam predstavlja Miss Frances Legan iz Maple Heights, O. Miss Legan je hčerka Franka in Antonije Legan. Oče je doma iz fare Žužemberk in je prišel v Ameriko leta 1903. Mati pa je iz fare Senožec in je prišla sem 1907. Družina je sprva stanovala v Newburghu, kjer je bila tudi Frances rojena leta 1909, 6. oktobra. Pohajala je v šolo sv. Lovrenca nekaj let, ko pa se je družina preselila v Maple Heights, je dokončala ostale razrede tam in tudi obiskovala višjo šolo. Pred tremi leti se je podala v St. Alexis bolnišnico, da se tam izuči za bolnišniško postrežnico. Svoje zadnje izkušnje je pravkar dovršila in je sedaj za nekaj časa na oddihu pri stariših na 5120 Stanley Ave., Maple Heights, O. Ona je že četrta iz tukajšne fare sv. Lovrenca, ki je z uspehom izvršila vse šole in vaje ter postala "graduate nurse." Čestitamo njej in njenim starišem in ji želimo v tem novem poklicu polno zadovoljnosti in uspeha.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim in globoko potrtnim srcem moramo poročati vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je kruta smrt posegla v vrsto naše družine in vzela našega ljubljenega sina, člena brata

John E. Zakrajsek

kateri je v Gospodu zaspal dne 26. avgusta, 1930 v starosti 26 let. Rojen je bil 18. januarja, 1906, v Clevelandu. Pogreb predragega ranjkega se je vršil dne 29. avgusta iz hiše žalosti na Calvary pokopališče.

Najlepša zahvala darovalcem vencev: Družina Louis Zakrajsek, stric; družina Frank Zakrajsek, stric; Louis Zakrajsek, bratranec; Frank Zakrajsek, bratranec; Mr. in Mrs. Anthony Zakrajsek Jr., brat; Mr. in Mrs. Frank Matjašič, družina Anton Marolt, družina Frank Skully, družina John Močina, družina Charles Karlinger, družina Bogovich, družina Anton Grdina, družina Frank Zakrajsek (pogrebnik), družina Anton Leustig, Dr. in Mrs. Joseph Neuberger, Mr. in Mrs. Frank Godic, Victor in Joseph Jare, Mr. in Mrs. Frank Cieskowski, Mr. in Mrs. Leo F. Cieskowski, društvo Slovenec, št. 1 SDZ.

Najlepša zahvala darovalcem za svete maše: John Spech, Frances Modic, družina Mole, družina Otonicar, družina Milavec, družina Virant, družina Hlad, družina Frank Klaus, družina Rigler, družina Anton Skully, družina Lozar, družina Peterlin, družina Andolek, družina Orazem, družina John Zakrajsek, družina Korčec, družina Pluth, družina Pustotnik, družina John Cimperman, družina Zibert, družina Klaus, družina Zakrajsek in Tina, družina Hlad, družina Lube, družina Novak, družina Dorothy Crazem, družina Habbjan, družina Gornik, družina Louis Zakrajsek, Mr. in Mrs. Louis Schuster Mr. Joseph Grebene, Mrs. Marie Zivoder, družina Zolbec, Mrs. Katie Kogoj, Mr. in Mrs. Anthony Zakrajsek Jr., družina Frank Praznik, Mary Novak, Mr. in Mrs. Matthew Bambich, Mr. in Mrs. Louis Lagina, Mrs. Jersan, Gertrude Zakrajsek, Mr. in Mrs. Lanchman, Mr. Ilc, Mrs. Lavrich, Mrs. Skerbec, Mrs. Prijatelj.

Prav lepa hvala vsem, kateri so dali avtomobile brezplačno: Mr. Godic, Mr. Otonicar, Mr. Močina, Mr. Hlad, Mr. Klaus, Mr. Mole, Mr. Cieskowski, Mr. Anton Skully, Mr. Ahcin, Mr. Frank Klaus, Mr. Louis Zakrajsek Jr., Mr. Matt Krizman.

Če smo katero ime pomotoma izpustili, enako najlepša hvala.

Najlepša hvala vsem, ki so prišli kropiti in ki so čuli, in za vse tolažilne besede v tako težkih in bitkih urah. Najlepša hvala vsem onim, ki so prišli moliti osem večerov za njim. Najlepša hvala častitemu gospodu gospodu Jagru za vse cerkvene obrede, ganljiv govor in spremstvo iz hiše in na pokopališče. Najlepša hvala pogrebniku Frank Zakrajšku za tako lepo postrežbo in spremstvo, ter vodstvo pogreba.

Ti pa, dragi sin in brat, počivaj v miru, nikdar Te ne bomo pozabili. — Zalujoci ostali:

Frances in Anton Zakrajsek, mati in oče.

Frances, sestra.

Anthony, Frank, Joseph, Edward in William, bratje

Cleveland, O., 10. septembra, 1930.

NAZNANILO

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem preselil lekarno iz E. 45th St. in St. Clair Ave. na

5920 St. Clair Ave.

Vodil sem lekarno na omenjenem mestu že zadnjih 17 let. V zalogi so vselej najboljša zdravila in rože iz stare domovine. Ob času otvoritve, za en teden, bom dal Z VSAKIM ICE CREAM ENEGA ZASTONJ, ENAKO TUDI CANDY

International Pharmacy,

5920 St. Clair Ave.

Govorimo slovensko in hrvatsko

JOHN ZWALSH

PEVSKI ZBOR

"ZARJA"

vabi cenjeno občinstvo širnega Clevelanda, ki se zaveda važnega dela, ki ga vrši zbor v naselbini na velik

JESENSKI IZLET,

V GORIŠKOVEM GOZDIČU, ST. CLAIR AVE.

NOBLE, OHIO

V NEDELJO, 14. SEPTEMBRA

Za postrežbo in zabavo bodo skrbeli pevci in pevke. Za ples pa Zorveca harmonika

Čisti prhbiček izleta gre za nabavo kostumov pri operi "Gorenjsko slavček"

PRIPOROČILO

Cenjenemu občinstvu se vlijudno priporočam za obisk moje slaščičarne, kjer boste dobili vseh vrst cigar, cigaret, sladoleda, šolske potrebščine in tudi groc-rilo. Prijazna, domača postrežba.

ALBIN FILIPIC, 15319 Waterloo Rd.

AMERICAN HOME JUNIOR

HEARTS grow tender with age; other meats harden and spoil.

On the Highway

Editor's Note: This series of articles by Joseph A. Krizman is written for the American Home exclusively. Mr. Krizman is at present hitch-hiking his way around the United States in the settlement of a bet.

By JOSEPH A. KRIZMAN
(Continuation)

For quite a while things looked discouraging, and I remembered a young fellow telling me that several had had to walk the entire distance of 180 miles. About every half hour a machine would pass by, but every one of them was full of tourists.

After I had walked through the desert waste for about two hours a Mexican, driving a water truck for the road gang about two miles up the road, had to stop because of a flat tire. Since he did not understand any English, I had to use sign language to let him know that I was "very dry" and wanted a drink of water. He pointed to the tank of water, but I could not see how I could get a drink out of that. Then he pointed to the top of the tank. There I found a hole a foot wide, with the water but an inch from the opening. That water surely tasted good. After drinking about a quart of it I felt like a new man.

About three miles further up the road a young surveyor stopped his Ford roadster and told me to get in. He kept that roadster going between 60 and 65 miles per hour, as long as the road permitted.

He pointed out to me a range of mountains that were just as far as you could see. These were the Guadalupe Mountains and at that point were 60 miles distant. They have the highest peak in Texas and contain the Carlsbad Caverns.

At the foot of these mountains is a dried salt lake. Here I saw more salt than ever in my life before. The road is only about three feet above the lake.

At this point you get the best view of the foremost cliff in the Guadalupe Mountains, and it looks very much like the famous Rock of Gibraltar. It is the most beautiful range of mountains in the state of Texas and reaches over into New Mexico. Their history, teeming with Indian legends as well as the pioneers and prospectors, makes a most interesting topic for conversation as the sun goes down and it begins to grow dark. The stories of stage coach holdups, treasures buried by the highwaymen, hidden gold mines, of prospectors who went into those mountains and never returned, rival the Arabian nights. I listened to these stories with great interest for three hours, and could have listened to them all night.

These parts are just full of rabbits and snakes, mostly rattlesnakes. You can hardly ride or walk for a mile through here without seeing a rabbit run across the road. On my 98-mile ride with the surveyor I saw a dead rattlesnake in the road and a bullsnake, about four feet long, which was rapidly making its way across the highway.

Since the latter is supposed to be harmless we did not molest it. After the surveyor arrived at his destination in the mountains, I walked for about two miles and was given a ride by two college boys who were also going to the Caverns. They gave me a wild ride. Several times I thought they would break a spring or an axle while driving over the holes in the road and the cattle guards, but their Ford roadster stood it all and we came through in good shape.

I started out through the Carlsbad Caverns Sunday morning at 9:45 o'clock from an elevation of 4,450 feet above sea level and descended to a depth of 765 feet underground. Altogether 886 people, from 26 states, went through the caverns that day. I was the only one from Ohio and led the way with the first guide.

At 3:15 p. m. I got back to the surface. Since this is the high spot of my trip West and the point of greatest interest I will have to pass up the description of my seven-mile trip through the caverns till I get back home, when I will give you a history of the caverns and their geology. It will cover about 20 pages of the paper I am writing on and would take too much of my time right now.

Never have I seen such a beautiful, gorgeously magnificent and awe-inspiring work of nature. It is properly called the Eighth Wonder of the World.

A short distance from the caverns I saw a ranger eating some red fruit growing on cactus. This fruit is about the size of and shaped like olives. I then tried one myself, and after peeling off the skin, found it very good to eat. But, believe it or not, I do not want any more of them. For the next four hours I was picking its hairlike thorns out of my fingers.

About one mile from the caverns a car from Iowa stopped near me. Although it was full, the old man at the wheel asked me whether I could drive his car. I said I could and got into the car.

After riding about four miles with that party I decided I would rather walk than ride with them any further, advancing as my excuse the fact that those sitting in the back seat were too uncomfortable. But the real reason was the mother of the family was such an obnoxious back-seat driver that the idea of me driving that car just grew unbearable and I found it far more pleasant to tramp the dusty highway in freedom.

I did not have to walk very long before a traveling auditor for the telephone company gave me a "lift" into Carlsbad, N. M.

Although I had hoped to get into Pecos, Tex., 90 miles distant, before nightfall, I did not cover more than 17 miles and stayed over night at Malaga, N. M.

Monday morning I had to walk 11 miles before I got a ride and arrived

(Continued on page 8)

S. S. C. U. LODGES OPEN SPORTS CONFERENCE

Leadership Group of Silver Fox Tribe To Be Increased During Month

TWO ASSISTANT TRIBE GUIDES TO BE ADDED

ANNOUNCE PROGRAM

New Assistants To Be Presented at Rodeo, Which Opens Winter Season

Following an appeal made to the Tribe governing committee by Mr. Felix A. Danton, Tribe guide of the Silver Fox Tribe, Boy Scouts of America, for assistants so that he may be better able to carry out the extensive program planned for the coming fall and winter, two Slovenian youths will be added to the leadership staff of the neighborhood organization in the near future.

The new men will be officially presented at the Tribe "Roundup," which is to be held Friday evening, Sept. 26, in the St. Clair Bathhouse Gymnasium. This affair will mark the opening of the new year for the Boy Scout group.

The roundup or rodeo will take the form of a Western pep meeting with cowboys, rope spinning, covered wagons and Indians, as well as demonstration of "crack" shooting. Following the fun-making, the Tribe committee chairman will officially present the two new assistant scoutmasters of the Tribe who are being added to the leadership of the group. Mr. Felix A. Danton, Tribe scoutmaster, will submit the fall and winter program as made up by the leaders council and approved by the committee. Dr. James Mally, treasurer of the Tribe, will also announce at that time the plans and details for a financial campaign, which will open Oct. 1. A "surprise" is being furnished the rodeo by Dr. Mally.

Scout George Hoover, assistant campfire director at the Boy Scout summer camp, will be a guest and will tell about camp life at the scout camp this summer. A member of the Eagle Scout Association of Cleveland also will speak. A member of scout headquarters staff will present the new Tribe charter and new membership certificates to members who have re-registered for another year.

Not a Columnist
We see where our esteemed contemporary, Oscar Odd McIntyre, dislikes being classified as a Broadway columnist, though his famous column is replete with incidents peculiar to the Great White Way and its followers. This probably because the epithet is generally understood to include that host of tab sheet reporters whose business it is to draw out all that is scandalous from the seamy side of the street.

His indignation is righteous, for he is not a Broadway columnist, he is as much a part of Broadway itself as the lights, Ziegfeld, Carroll, Sophie Tucker and Texas Guinan. He is as much pointed out to visitors on Mazda Street as is Peggy Hopkins Joyce or any other of his notables. There is only one Broadway and only one O. O. McIntyre, and they are complementary, neither is complete without the other.

Speaking of McIntyre reminds us he got his start on the Dayton Herald, the same sheet on which this writer cut his newspaper teeth. But—saving you the trouble of pointing out—that still doesn't make us any better—or any worse.

Considerate
Were recently honored with a visit by John R. Perz, S. M. A. Our connections with that gentleman date back to our sophomore year at college, when our struggles with the Spanish language were refereed by him.

A gentleman and a scholar, Brother Perz was one of the most respected and admired professors to ever tread the campus and to him every student was a pal. Something which cannot be said of all mentors.

However, his visit served to raise him another notch in our estimation, if such a thing is possible, and we attributed to him the qualities of diplomacy and tact. On greeting us, he saved us from an embarrassing position by making no attempt to speak to us the Castilian tongue! Or was it that he was afraid of losing his confidence in his own teaching ability? We just know we would have said "Buenos noches" when we would have wanted to say, "Good day!"

Depression
Ever since the Hooverian prosperity has been in vogue, countless number of financial and economical facts have been offered as the cause of the present depression. Recently we had our attention called to a point which we believe has been overlooked. Our informant suggested that mergers, now very much in vogue, contribute in no little way to the sad state of affairs.

In merging, corporations cut down overhead all down the line. Sales, office and factory forces are cut almost in half, not to mention the great number of executives and officials who are thrown out into the open. We believe that were it possible to take a census of the people now unemployed, such a report would show a great percentage of them are now out of work as a direct result of mergers.

But, as has been said in this column before, all talk and no action will furnish little result. Unfortunately the people of this country have assumed the attitude of "watchful waiting," or "let John do it." Everyone is waiting for the other to start or do something about the matter. True, no one man would be capable of untangling this Gordian knot, but a group of powerful individuals could. What we need is somebody to get that group together!

Brevity is the spice of life; it should be applied to the life of prohibition.

15 Girls Attend Novel Pajama Party

Miss Emma Kresse Wins First Prize for Most Comic Ensemble

It was a different kind of a party. Everybody came dressed in pajamas that typified the various nationalities. Slovenia, Russia, Poland and China were all represented in gay colors.

The fun began when Miss Emma Kresse arrived in her swaggy knee-lengths, without any suitable name for herself. But the crowd at once labeled her the "Scotch Girl" and she was given the first prize for the most comic ensemble. Miss "Curly" Skolarin was offered second prize for the prettiest pajamas. She was dressed as the modernistic "Miss American Flapper."

Miss Frances Sintich, 956 E. 141st St., gave the unique party for fifteen girls Saturday evening. Oriental decorations, dim lights and Miss Sintich's accordion music made it a delightful affair. Later much amusement was afforded when tea leaves were read for the guests.

DANICA SOCIETY TO HAVE BLESSING OF FLAG SUNDAY

Society Danica No. 11 S. D. Z. will have a beautiful flag blessed Sunday afternoon at St. Vitus' Church. Unfurling will take place at the Slovenian National Home.

It will be quite a celebration for the entire neighborhood. The blessing will be preceded with a parade, starting at Slovenian National Home on St. Clair Ave., following to E. 60th St., then Glass Ave. to the church. After the church services the parade will continue to Carl Ave., then Addison Rd., back to Slovenian National Home.

The parade will be led by the popular Honor Guard of S. D. Z., followed by some thirty lodges of S. D. Z. and other organizations. In the autos will ride the attendants. There will be 18 girls, all dressed formally for the occasion, and the juniors will also be represented with 16 little girls dressed in white, each carrying a basket of flowers. In the last auto will ride the sponsors of the flag, Mr. John Gornik, president of S. D. Z., and the well-known Mrs. Mary Makovec.

The well-known Bled Band will play for the parade.

Besides the unfurling of the flag at the auditorium of Slovenian National Home, there will be a short musical program furnished by members of Zarja. A few songs will also be rendered by Miss Ursula Zalokar and Rudolph Vidmar, while the Germ brothers, junior radio broadcasters, will play a few numbers on their accordions.

Since the society has increased by over a hundred new members in the last few months, it was decided to have the Honor Guard introduce these new members publicly. The Honor Guard will also put on a floor drill.

In honor of the sponsors a dinner will be served at 6 o'clock in the lower hall, to which, besides the attendants, are invited all the supreme officers of S. D. Z. and all the new members of the lodge.

Starting at 7 o'clock, there will be dancing in the lower hall, with music furnished by the popular Johnny Gribbons Orchestra. All are invited.

VISITING HERE

North Chicagoans Spending Week's Vacation in Cleveland and Lorain

Miss Anna G. Slana and her brother Mathias of North Chicago, Ill., are spending a week visiting friends and relatives here and in Lorain. While in Cleveland, they are the house guests of their aunt, Mrs. Johana Kolar, 1021 E. 61st St.

This is the young couple's first visit to Cleveland and they graciously comment upon the hospitality of the residents of the community and report they are enjoying their stay very much. They are traveling by machine.

GIVING HOMEWORK

Miss Margaret Mramor Added to Lay Faculty of St. Vitus'

The new member of the lay faculty staff of St. Vitus' School is Miss Margaret Mramor, who teaches the third grade.

Miss Mramor arrived here a year ago from Davis, W. Va., her home town. She is a graduate of Fairmount Normal School, Fairmount, W. Va., and she has taught for four years at Kerns, W. Va. She has had teaching experience in all the eight grades.

Prior to her present appointment, Miss Mramor has been engaged as bookkeeper at the St. Vitus rectory.

TOUR EAST

Four Slovenian Young Ladies Spend Vacation in East

Returning from a de luxe two-week vacation trip early this week were the Misses Marie Turk, and Jeanne, Frances and Mary Svete.

The girls traveled via the Greyhound Line. They spent nine days in New York and other stop-over visits were in Atlantic City and Philadelphia.

Washingtons' Sport Dance at Grdina's Tomorrow

Part of Entertainment for Visiting Delegates Here for SSCU Conference

With Johnny Gribbons and his Jazz Joy Boys acting as captains of fun, merriment, laughter and tomfoolery, the George Washington Lodge members are all set to welcome in the fall social season with a great big Sports Dance at Grdina's Hall tomorrow night.

And just to do the thing up right, they have made plans so that tomorrow's affair won't be just another dance. Gribbons and his band of blue-blowing musicians, as well as the lodge members themselves, have many tricks and comedy stunts up their sleeves, which they intend to pull upon their guests before the evening is over.

But that isn't all. Just as the music and entertainment is to be novel, so are the decorations. Everybody and everything connected with the dance, from Johnny Gribbons down to the boys in the check room, will be decked out in sport attire. There will be balls, gloves, uniforms, bats, basketballs, boxing gloves, footballs, score books, whistles, spiked shoes, stop watches and any other thing ever connected with sports in evidence throughout both halls. The sport idea is being carried so far it is rumored even dance programs will be kept on record sheets.

The dance will informally close the S. S. C. U. sports conference now in progress here, and is part of the entertainment planned for the visiting delegates. Proceeds from the affair will go to a special fund of the George Washington Lodge, to be used solely for the promulgation of the club's athletic activities.

Scout Builds Miniature Golf Course

Proceeds Go to Bank Deposit to Pass Thrift Requirement

Requirement No. 9 of the Second Class rank directs the scout to "earn and deposit at least one dollar in a public bank."

Scout Cyril Sulak, tenderfoot of the Silver Fox Tribe, ambitious and with an eye for business, recently completed a "Baby Golf Course" at the rear of his home at 996 E. 67th St. The course first started with three "holes," but later was expanded to nine, with runways, greens, a water handicap, and last week the latest addition made was a string of electric lights for patrons playing in the evening. An attractive little sister of Cyril's acts as cashier and dispenser of golf sticks and balls.

Business has been thriving so well that over a dollar has been realized on the course during the past ten days, and with the advice of the scoutmaster, Cyril, or more commonly known as "Si," has deposited in the North American Trust bank his \$1.00 and in return has had a receipt and certificate approved and entered in the ponderous record book of the Tribe, over which his brother Teddy labors.

Hold Steak Barbecue for Out-of-Town Visitors

Sixty-five Guests Attend Party Given at Drassler's Cottage Saturday

No less than 65 guests attended the big steak barbecue given in honor of Mr. and Mrs. John Zalar Jr. of Forest City, Pa., and Mrs. Gertrude Susman of Little Falls, N. Y., at the cottage of Frank J. Drassler at Brady's Point on the Chagrin River last Saturday evening.

And that number does not include all the inhabitants of the Point, who declared themselves "in" on the big time. It does include, however, the Lorain delegation who motored in for the party.

Mrs. Osolin, Mrs. Lasisky, Mrs. Lauter, sisters of Mr. Zalar Jr., and Mrs. Frank Susman, aunt, sponsored the party and they made it their point to see that everyone within two miles of the roast was well fed. Sharing entertaining honors with those mentioned above were Messrs. Frank Susman, John A. Drassler, Jack Becker and Frank Lasisky, who put on a costumed dance depicting the seasons of Spring, Summer, Autumn and Winter. This was done to musical accompaniment furnished by Bob Susman and his accordion. Guests are still debating which was the funnier, the costumes or the dancing.

The guests of honor have since completed their visit here and have departed for their respective homes.

The first and best victory is to conquer self; to be conquered by self is, of all things, the most shameful and vile.—Plato.

No school is more necessary to children than patience, because either the will must be broken in childhood or the heart in old age.—Richter.

Logic is the art of thinking well: the mind, like the body, requires to be trained before it can use its powers in the most advantageous way.—Lord Kames.

Absence makes the heart grow fonder. Is that why the Inquiring Reporter is crazy about money?

(Continued on page 8)

Collegiate Shower Given for Miss Karlinger

Party Sponsored by Orels and Young Ladies' Sodality of St. Vitus'

Showers may come, and showers may go, but a novelty was the surprise collegiate shower given in honor of Miss Elinor Karlinger Friday. The Orel Young Men's Club and the Young Ladies' Sodality of St. Vitus' Church instigated the idea.

The farewell affair was held in the gym clubroom of St. Vitus' School. Zak's Trio, comprising Frank Zakrajsek, Andrew Baron and John Schneider, furnished the dance music, while Thomas Hoykar entertained with a series of tap and clog numbers.

Miss Karlinger left Wednesday afternoon for Notre Dame College, South Euclid, O., where she will be a resident student. She carried with her the treasured gifts of her friends. The Young Ladies' Sodality presented her with a pearl and silver rosary and the Orel club with a money gift.

ITALIAN CUSTOMS BEING FORCED ON POSTOJNA PEOPLE

Editor's Note: This is the fourth of a series of articles written exclusively for the American Home Junior by the author, who has just completed a tour of continental Europe.

By MAXINE STEINITZ

A scenic four-hour train ride through the barren, weather-beaten Kras mountains, famous for the hundreds of underground caves they contain, brought us to Postojna. Here the green and fertile fields which stretch below the modest peasant homes form a strikingly pleasant contrast with surrounding gray, treeless mountains, which seem to stand guard over their precious emerald.

To one side of the village the only wooded mountain looks proudly down on a tiny blue lake at its base. How fair this picture! And yet—how false!—the proud green mountain is hollow and the peaceful village is at war.

Villagers Unhappy
We explored the dark, moist caves of the mountain and looked into the aching hearts of the unhappy villagers. We found that the beauty of the former only deepens the sorrow of the latter. Not having been here, you may not understand. Let me explain.

Italian Oppression
For many generations before the advent of Jugoslavia this was Austrian territory. Though German was the official language, the natives, who are predominantly Slovenes, were allowed to adhere to their own language and customs. They were a happy, prosperous people, proud of their groto and ever hospitable to the numerous visitors who came from all lands to see it.

Then came the war—and with it the occupation of this territory by the Italians in 1918. Since then it has been under Italian regime. Postojna is now Postumia, all names and signs are Italian and on the walls are pictures of Mussolini and black Fascist symbols.

To force a rapid assimilation, the native teachers and officials are transplanted with their families to far away Italian towns and are replaced by Italians. All Slovenian organizations were abolished and good care is being taken that no new ones are formed.

Italian Militia
The village is filled with Italian militia and daily the military band plays the Italian national anthem to force respect and patriotism into the helpless, protesting people. The natives here have come to hate fiercely the Italians, who often mistreat them cruelly—and without reason. Only love of their soil and the impossibility of an escape holds them here. Their greatest dread is to see their children gradually becoming Italianized. Unhappy people, they are helplessly silent—but not resigned. They hope—for what, they know not.

The Grotto
A short walk from the village brought us to the foot of the mountain bearing the grotto entrance. Here we rented rain capes and got into a small motor train, which took us through part of the caves. Soldier guides who spoke several languages accompanied us. Lengthy explanations were given in Italian and Slovenian. All inscriptions in the caves are in Italian.

It is impossible to describe all the quaint formations, the marvelous brilliancy and the fantastic coloring of the numerous stalactites and stalagmites which fill these crystal caves. On our two and one-half hour ETAONI TAO 2½-hour trip we saw the most famous formations.

Concert Hall
We were greatly impressed with the magnificent and only underground concert hall in the world which we found there. This is a spacious circular cave which has for its walls rows of gleaming stalactites and stalagmites. A gorgeous crystal chandelier throws its magic electric rays to a dome-shaped ceiling 47 meters above the floor.

Here concerts are given twice a year, during which the famous Italian composer, Pietro Mascagni, himself directs a 100-piece orchestra. On two other annual occasions the concert hall becomes a fashionable ballroom, where the elite of all nations, in their ultra-modern creations, vie for honors with the time-honored, yet even lovely color.

(Continued on page 8)

FOUR STATES REPRESENTED AT MEETING

KOLAR COMMISSIONER

Young Members of Organization Gather Here to Discuss 1931 Program

From the West as far as Chisholm, Minn., and from the East as far as Pittsburgh, Pa., delegates have arrived at Cleveland to attend the South Slavonic Catholic Union athletic board conference, which opens today under Louis Kolar, athletic commissioner and English editor of Nova Doba, official organ of the union.

Delegates from the western section of the country are: Anton Vesel, Jubileers Lodge, No. 215, Chisholm, Minn.; William B. Laurich, member S. S. C. U. Supreme Board of Trustees, Illinois Stars Lodge, No. 211, Chicago, Ill.; John L. Jevitz Jr., SS. Peter and Paul Lodge, No. 66, Joliet, Ill., and John Petrovic, Comrades Lodge, No. 193, Waukegan, Ill.

The East will be represented by John Kopler, president National Star Lodge, No. 213, Conemaugh, Pa.; Louis Polaski, Jefferson Collegians, No. 205, Canonsburg, Pa.; Frank Kress, Pittsburgher Lodge, No. 196, Pittsburgh, Pa. The organization's supreme president, Anton Zbasnik of Pittsburgh, Pa., will attend the conference as an ex-officio member.

Joseph Jaklich Jr., president of the George Washington Lodge; P. J. Michellic, Collinwood Boosters Lodge; Al Ulle, Napredok Lodge, Euclid, and J. L. Zortz Jr., St. Aloysius Lodge, Lorain, represent Ohio.

Local members of the organization are taking care of the accommodations and entertainment of the out-of-town delegates.

Each delegate will present ideas at the conference that have been discussed and voiced by the members of his particular lodge. In this way it is hoped the general consensus of opinion of the entire membership will be brought out. Working on this basis, it is hoped to bring the athletic activities of the organization on a national scale.

The program for the year 1931, according to present indications, will be a gigantic one, one which will draft branch lodges into athletic activities and thus stir enthusiasm and regard for the South Slavonic Catholic Union. Tentative plans call for interorganization athletics on a national basis.

According to the athletic commissioner, the younger element has been dormant, perhaps more for a lack of a chance to display their abilities than for any other reason. It is hoped the young members will take advantage of this opportunity and show their capabilities.

The conference was called together by Mr. Kolar following his suggestion given to the Supreme Board at its last semi-annual meeting held in Ely, Minn., during the week of July 14. Anton Zbasnik, supreme president, strongly recommended the suggestion and it is partly due to his efforts the conference is taking place here today.

Closing the convention tomorrow night will be a Sports Dance sponsored by the local George Washington Lodge, No. 180, at Grdina's Hall.

NEW BARRISTERS

Four Slovenian Young Men Pass June State Bar Examinations

Four more Slovenian young men were admitted to the state bar following the announcement of the grades attained at the June bar examination at Columbus. Of the four three are from Cleveland. They are Joseph Krizman, correspondent of the American Home Junior, now hitch-hiking his way around the United States, Victor Karlinger and Klausner. The fourth is Leo B. Virant, Lorain councilman.

We extend our congratulations and wishes for all possible success to the new barristers.

LATIN STAR

Pozelnik Getting Ready for Third Season With Latin Grid Team

Anthony "Pozy" Pozelnik has been spending the last two weeks in the football training camp of Cathedral Latin High School at Coles Creek at Geneva-on-the-Lake.

This is Pozelnik's third year with the Latin team and will be his second at a regular tackle post. Last season the husky Slovene was one of the city's outstanding scholastic linemen and the latin coach, Herb "Skeets" Eisele, is figuring on him as one of the mainstays of the forward wall.

The neighborhood lad reports he is working hard and in tip-top shape, though he did sprain his ankle the first day out.

Visitor

Miss Mary Papish, Joliet, Ill., is here on an indefinite visit. She is the house guest of Miss Mary Hovevar, E. 74th St.

Time and tide wait for no man. How about it waiting for women? Everybody else does.

MAXINE STEINITZ tells us of the Italian reign in Postojna.

Ray J. Grdina Says

Welcome
Today Cleveland, this community in particular, is host to a group of young men here for the South Slavonic Catholic Union sports conference. We wish to extend them a most hearty welcome on behalf of the American Home Junior and its parent sheet, the Ameriška Domovina.

Of primary interest to us, however, is the fact this conference represents a step forward in the activities of English-conducted lodges of Slovenian organizations. Ordinarily the junior groups in such unions have docilely followed courses outlined for them by parent organizations, delegations and social functions, and that only in each individual lodge. Never before has any attempt been made to unify the action of the younger groups on a national scale, governed by themselves. This sports conference brings together a national representation of junior lodges in a convention conducted by themselves and for themselves.

As such it is interesting. Just what it will accomplish is a matter of conjecture. Surely something will come of it, and though the results may not be as fruitful as expected, it will at least represent a start. Given a free rein in such matters it is a safe assumption the English-conducted groups will prosper better than what they would if continuously subjected to restrictions and practices set down by the elder groups.

We congratulate the South Slavonic Catholic Union for its foresightedness in placing the reins in the younger group's own hands, we hope other organizations will see fit to follow suit. Our own congratulations also to Mr. Louis M. Kolar, athletic commissioner of Nova Doba, the organization's official organ, for his work in making the sports conference a realization. Our congratulations carry with them our wishes for the greatest success in the undertaking.

Not a Columnist
We see where our esteemed contemporary, Oscar Odd McIntyre, dislikes being classified as a Broadway columnist, though his famous column is replete with incidents peculiar to the Great White Way and its followers. This probably because the epithet is generally understood to include that host of tab sheet reporters whose business it is to draw out all that is scandalous from the seamy side of the street.

His indignation is righteous, for he is not a Broadway columnist, he is as much a part of Broadway itself as the lights, Ziegfeld, Carroll, Sophie Tucker and Texas Guinan. He is as much pointed out to visitors on Mazda Street as is Peggy Hopkins Joyce or any other of his notables. There is only one Broadway and only one O. O. McIntyre, and they are complementary, neither is complete without the other.

Speaking of McIntyre reminds us he got his start on the Dayton Herald, the same sheet on which this writer cut his newspaper teeth. But—saving you the trouble of pointing out—that still doesn't make us any better—or any worse.

Considerate
Were recently honored with a visit by John R. Perz,

Voice From the Stands

By EDDIE KOVACIC
Junior Sports Editor

Camp Hakoah, Sept. 3. Well, a few days here sure does change the ordinary daily life of a person; getting to bed at 8 and rising quite early. For the benefit of anyone who does not know, Camp Hakoah houses the John Carroll football team and its yearlings.

Formerly Johnny Kilbanes' Health Camp, and one of the best in the country, Hakoah has on its premises three dormitories and a mess hall, besides tennis courts, baseball diamond, basketball and horseshoe courts and a wonderful bathing beach on Lake Erie. The schedule of the day consists of breakfasting at 8:30, practice from 10 to 12, lunch at 12:30, afternoon practice from 2:30 to 5:30, dinner at 6, then a few hours of spare time, and closing by crumbling under the blanket covers to avoid being eaten by the unmerciful flies which evidently haven't been fed all summer.

At Turosky and Dick Follet arrived at camp Monday, exploding all rumors of their going with the Pennzoil pros. Besides these two, new men bidding for a position on the team are Steve Zyznowski, Bob Colle and John Follet. The outlook for the West Side school is very bright in spite of the tough schedule which they will undertake.

At this stage of the conditioning, Trainer Bee is kept busy rubbing charley-horses and bruises. Coach Ralph Vince is putting his proteges to work conditioning their legs and wind by calisthenics, running and signal practice.

Visitor

Thought I'd sign off for the week, but an unexpected and first visitor just put in his appearance in camp—our own Frankie Simms being the boy to pay his respects.

Frankie commented on the accommodations at the camp, saying, "I wouldn't mind training here either." "Salright with us, Frankie, come right ahead!"

Deserves a Hand

Think it's about time for the Voice to come forth real loud for Eddie Milnar, whose stellar pitching has kept his team, the Mlinar Sweets, in the Class D reckoning all through the season. Last Sunday, when postponements caused the Sweets to play a double-header, both first division tilts, Eddie climaxed his past performances with one of the best exhibitions of sandlot pitching seen this year.

In the first game, with the score tied and the Bedford Lions getting to the slants of Wilson, the Mlinar leader stepped into the breach and turned back the Lions in the last two innings without allowing a single hit, striking out four of the six men to face him. His team scored in the tenth to cop the verdict.

Then came the second tilt of the day, this against the Kelly A. C.'s. Milnar took the mound and for the full nine innings stood the Kelly batsmen on their heads, allowing only one hit and striking out thirteen.

That gives a day's record of allowing one hit and striking out seventeen in eleven innings. And lest you are unaware of the fact, we would like to tell you that our idea of real pitching! All right, everybody, a big hand for Mrs. Milnar's boy—that's it!

Champ Chances

While we are chewing the fat about Slovenian sandlot teams, we might just as well go down the line and look over what chances any of them have of bringing back a championship to the community.

The Gornik Habs in Major Indoor look to be the best bet for a crown. At the writing they are in the first division finals. A victory here assures them a place in the championship series. Just an even share of the breaks and the Habmen should cop.

Brazis Bros. are still hanging on in the B race. In the second division, they do not look strong enough to carry through.

LOYALITES PLAY ORELS FOR 2D DIVISION TITLE

Wiener of Sunday's Game to Meet S. Y. M. C. for Inter-Lodge Crown

The second division title and the right to meet the Slovenian Young Men's Club in the series for the Inter-Lodge League championship will be at stake at Gordon Park Sunday afternoon when the Zak-Orels and Loyalties tangle. The struggle will take place on No. 6 diamond at 3.

The Loyalties, last year's Inter-Lodge champs, enter the fray heavy favorites to cop. Man for man, the S. N. P. J. ball tossers are by far the better team and their season's record shows it. However, the Orels, in the league for the first time and having only a mediocre ball club, possess the greatest fighting spirit of any of the nine teams entered in the loop. This "never-say-die" spirit has carried them this far in the elimination series, while teams possessing much better material have fallen by the wayside. And it would not be in the least bit surprising should it even carry them through to victory in Sunday's encounter.

Max Sodja will hurl for the Loyalties, while Orazem will toss them up for the Zak-Orel aggregation. Both have turned in creditable performances throughout the regular season and elimination series and there is a possibility the tilt Sunday will develop into a real hurling duel, though the Loyalty moundsman will have the advantage of a better hitting and better fielding team behind him.

According to the schedule, the winner of this game and the Slovenian Young Men's Club will open up the championship series at Gordon Park next Sunday, with the crown going to the two-out-of-three winner.

Crusaders Bumped

S. Y. M. C.	AB	R	H	PO	A	E
Milavec, c	3	2	1	6	0	0
Lausche, 3b	2	1	0	1	2	1
Leskovec, 1b	2	1	1	6	0	0
Makovec, cf	2	2	2	1	0	0
Verbie, p	3	0	0	0	0	0
Prebles, ss	3	0	1	1	2	0
Kushlan, lf	3	1	2	0	0	0
Gornik, rf	3	1	2	0	0	1

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Crusaders	21	7	8	15	4	2
Kosmerl, lf	2	0	0	0	0	0
M. Rayer, ss	2	0	0	2	0	0
W. Rayer, 2b	2	0	0	3	0	0
Pecjak, 1b	2	0	0	4	0	0
Fuller, 3b	2	0	0	0	2	0
Lindy, p	2	0	0	0	0	0
O. Zimmerman, ss	2	1	0	0	0	0
Hannach, cf	2	1	2	0	0	0
Janchar, rf	2	1	1	0	0	0
Oblak, c	2	0	0	6	0	0

Totals	AB	R	H	PO	A	E
S. Y. M. C.	20	3	12	3	2	7
Crusaders	4	1	1	7	0	0

(Game called account of darkness.)
Two-base hit—Prebles. Home runs—Makovec, Yanchar. Sacrifice—Makovec. Left on bases—S. Y. M. C. 5, Crusaders 2. Bases on balls—Off Lindy 2. Struck out—By Lindy 6, by Verbie 5. Wild pitches—Lindy 3. Umpire—Jalovec. Scorer—Bokar.

In D the Mlinars are one of the few teams left in the first division, while the Slovenian Merchants, another powerful club, are making things miserable for the lower bracket teams. Both stand an excellent chance of coping and we're hoping the two meet in the championship series.

Of the host of Slovenian teams entered in E but two, both in the second division, are left to carry on. Strangely enough, neither the Widmar Sweets nor the Lake Shores were considered very strong during the year. However, they have managed to battle their way this far in the series, while the other teams

ORELS, LOYALITES WIN GAMES

Victories Over Boosters and Pioneers Place Winners in Finals

With Sodja holding the Pioneers at bay, the Loyalties experienced little difficulty in chalking up a five-inning 6-to-3 victory at White City Monday evening. The victory gave the S. N. P. J. entrants the right to meet the Orels for the second division title.

The Zak-Orels earned their way into the division finals by defeating the Collinwood Boosters in a fast 3-to-2 game at E. 110th St. grounds last Friday evening. The game, completed in 40 minutes, was the fastest played in the Inter-Lodge League this year.

Tony Orazem, Orel pitcher, was the big star of the fray. Tony allowed but three hits, while striking out twelve batters, besides collecting three hits of his own. Freddie Marinko, at third for the winners, had a big hand in the victory, for besides playing a stellar game at the hot corner he cracked out two hits to help along the cause. In winning, the Orels collected a total of ten hits.

ON THE HIGHWAY

(Continued from page 7)

at Pecos at 1:45 p. m. The road from Carlsbad to Pecos is through desert country the entire distance. Villages consisting of a gas station and possibly two other houses are far apart. Every now and then you see a rabbit run across the road and in a number of places on the road you see buzzards feasting on a rabbit that had been run over. It might be of interest to mention that nothing decays in these parts, but just dries up, because the atmosphere is too dry.

When I had been tramping the highway out of Pecos for about an hour, with the sun beating on me and the temperature around 125 degrees, and my throat getting dry and parched, I thumbed a big Auburn sedan that was coming down the road like a streak of lightning. The man in the car happened to be a big oil man from San Angelo. He jammed on the brakes and brought the car to a stop about 25 feet away from me. When I came to his car he barked at me: "What do you want?" I told him that I wanted a ride. He scrutinized me for a while, then let me into his car. He said I was the first one he gave a ride in four months. The last one tried to hold him up, but he beat the robber to it by sending a bullet into him, as he always carries a gun on his car within easy reach. He said he would not have picked me up, but he took pity on me as I was walking in the intense heat.

He kept his car going between 65 and 72 miles per hour and at one time we raced with a train and won.

The road from Pecos, Tex., to Big Spring, Tex., goes through a country that is full of oil tanks, and there are towns in these parts that have sprung up during the last two years. The biggest one of them is Odessa, with a population of about five thousand. While it is not on my map, it is between Monahan and Midland, Tex. It has outgrown Monahan.

I cannot pass up this incident. About ten miles east of Midland, with the temperature over 120 degrees, we saw a young man tramping the highway. The oil man stopped the car and offered him a ride, but the young man declined, saying he is out for a hike. At Big Spring we parted, he going south and I going east.

(To Be Continued)

have been driven out. We doubt very much whether either is powerful enough to go much further in the series, however. We hope we're wrong.

Summing it up, Slovenian chances of winning a championship this year lie on the shoulders of Gornik Habs, Mlinar Sweets and Slovenian Merchants. Carry on, boys!

Sport

S. D. Z.

Cleveland-Crusaders Tie

Cleveland	AB	R	H	PO	A	E
Milavec, c	4	0	1	11	0	0
J. Grzybowski, lf	4	0	1	2	0	0
H. Grzybowski, cf	4	0	0	0	0	0
M. Sodja, 1b-p	3	0	0	4	1	0
L. Sodja, rs-lb	3	0	0	5	0	0
A. Kuhelj, 3b	3	0	0	1	0	0
F. Kuhelj, ss	3	1	2	3	0	0
A. Klaus, 2b	3	0	1	2	0	0
J. Klaus, rf	3	0	1	0	0	0
Jeraj, p	2	0	0	0	0	0
Orazem, rs	1	0	0	0	0	0

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Crusaders	33	1	5	27	5	0
Kosmerl, lf	4	0	1	2	0	0
M. Rayer, ss	4	0	0	2	1	0
W. Rayer, 2b	3	0	1	4	1	0
Kumel, rs	3	0	0	0	0	0
Fuller, 3b	3	1	1	3	0	0
Pecjak, 1b	3	0	1	9	0	1
Lindemann, c	3	0	1	6	0	0
O. Zimmerman, cf	3	0	0	0	0	0
Janchar, rf	2	0	2	0	0	0
Hannach, p	3	0	0	2	0	0

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Cleveland	0	1	0	0	0	0
Crusaders	0	1	0	0	0	0

Two-base hits—J. Grzybowski, Peck. Home run—Lindemann. Bases on balls—Off Jeraj 1. Double play—F. Kuhelj to A. Klaus to M. Sodja. Struck out—By Hannach 5, by Jeraj 6, by M. Sodja 4. Left on bases—Cleveland 5, Crusaders 4. Wild pitch—Hannach. 4 hits 1 run off Jeraj in 7 innings; 1 hit no runs off M. Sodja in 2 innings. Umpire—Jalovec. Scorer—Kogoy.

Verbie Whiffs Ten

Gornik Habs	AB	R	H	PO	A	E
Milavec, 2b	2	1	0	1	0	0
Gornik, rs	1	0	0	0	0	0
Lausche, ss	4	1	1	2	2	1
Leskovec, 1b	3	0	1	7	0	0
Makovec, cf	3	0	0	1	0	0
Prebles, rs-2b	3	0	0	1	1	0
Kushlan, lf	3	1	1	0	0	0
Kosteck, 3b	3	1	0	1	1	0
Slapnik, c	3	1	1	12	0	0
Verbie, p	3	1	2	2	0	0
Posch, rf	3	0	0	0	0	0

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Crusaders	31	6	27	6	1	0
Kosmerl, lf	3	0	0	3	0	0
M. Rayer, ss	4	1	2	1	0	0
W. Rayer, 2b	2	1	0	1	1	1
Pecjak, 1b	4	0	0	7	0	0
Fuller, 3b	3	0	1	4	3	0
Lindemann, c	3	0	0	4	0	0
O. Zimmerman, rs	4	1	0	0	0	0
Janchar, cf	3	0	3	0	0	0
V. Zimmerman, rf	2	0	2	0	1	0
Hannach, p	4	1	0	1	0	0

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Gornik Habs	0	0	0	0	0	0
Crusaders	0	0	0	0	0	0

Two-base hit—Leskovec. Three-base hit—M. Rayer. Home run—Slapnik. Bases on balls—Off Verbie 8, off Hannach 1. Struck out—By Verbie 10, by Hannach 3. Left on bases—Gornik Habs 2, Crusaders 9. Umpire—Jarc. Scorer—Kogoy.

Strong Finish Wins

Cleveland	AB	R	H	PO	A	E
J. Grzybowski, 1b-cf	4	1	1	4	0	0
H. Grzybowski, c	4	1	1	11	0	0
A. Milavec, rs	4	0	1	1	0	0
M. Sodja, p	3	0	0	0	0	0
F. Kuhelj, ss	3	0	0	0	1	1
A. Kuhelj, 3b	3	1	1	2	0	0
A. Klaus, rf	3	1	3	0	0	0
A. Klaus, 2b	3	1	0	2	0	0
Brodnik, lf	3	0	0	1	0	0
L. Sodja, 1b	1	1	1	3	0	0
Strojin, cf	2	0	1	0	0	0

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Crusaders	33	6	21	5	1	0
Kosmerl, lf	3	0	1	1	0	0
M. Rayer, ss	3	0	2	1	4	0
W. Rayer, 2b	2	0	0	2	0	0
Pecjak, 1b	3	0	1	12	0	0
Fuller, 3b	3	0	0	1	4	0
Lindy, c	2	1	0	6	1	1
Kumel, rs	3	0	0	0	2	0
O. Zimmerman, cf	2	1	1	0	0	0
Janchar, rf	3	1	1	0	0	0
Hannach, p	2	0	1	0	1	0

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Cleveland	0	0	1	0	0	5
Crusaders	0	0	0	0	0	3

Two-base hits—A. Milavec, H. Grzybowski, Kosmerl. Bases on balls—Off Sodja 4. Struck out—By M. Sodja 11, by Hannach 5. Wild pitches—M. Sodja 1, Hannach 1. Umpire—Jalovec. Scorer—Bokar.

Another For Cleveland

Cleveland	AB	R	H	PO	A	E
J. Grzybowski, lf-lb	5	2	1	4	0	0
H. Grzybowski, cf-p	5	0	1	1	0	0
A. Milavec, c	5	1	2	6	2	0
Brodnik, cf	0	0	0	0	0	0
M. Sodja, 1b-p	5	0	0	8	0	0
L. Sodja, rs	4	2	1	3	0	1
A. Orazem, p-lf	2	1	1	1	2	0
F. Kuhelj, ss	4	1	1	0	1	0
A. Kuhelj, 3b	4	1	1	0	3	0
J. Klaus, rf	4	1	2	1	0	0
A. Klaus, 2b	4	1	2	3	0	0

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Mir	42	13	12	27	8	1
M. Lekan, 1b	4	0	1	12	0	1
T. Kosak, cf	3	0	1	0	0	1
Gross, p	4	1	2	0	2	0
Sray, ss	4	1	0	4	4	0
Barle, c	2	0	1	2	0	0
Marincic, lf	2	0	1	2	0	0
Fink, lf-rs	4	0	1	1	1	0
Svitko, rs-2b	2	0	0	4	1	0
Kic, 3b	3	0	0	0	6	0
Cesnik, 2b-c	2	1	0	1	2	1
T. Lekan, rf	3	0	0	2	1	1

Totals	AB	R	H	PO	A	E
Cleveland	0	1	3	0	4	0
Mir	0	0	0	0	1	0

Two-base hits—A. Milavec, Orazem, F. Kuhelj, A. Klaus, M. Lekan. Three-base hit—H. Grzybowski. Home runs—A. Milavec, A. Klaus. Double play—Orazem to A. Klaus. Bases on balls—Off Orazem 2, off Gross 3. Struck out—By Orazem 4, by Sodja 2, by Gross 1. Wild pitches—Orazem 2, Gross 2. Left on bases—Cleveland 5, Mir 6. 2 runs 6 hits off Orazem in 6 1-3 innings; no

HABS PLAY NEWS TEAM FOR FIRST DIVISION TITLE

Finalists in Upper Bracket of Major Indoor Loop Meet at Gordon Sunday

The Gornik Habs, neighborhood threats in the city major indoor title chase, have a splendid chance of assuring themselves a position in the league championship series.